20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դանեկան արծաթ ... 150
» » Վեցամսեայ » » ... 75
» » Եռամսեայ » » ... 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Փրանք ... 56
» » Վեցամսեայ » ... 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ 50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՐԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Եթէ սեզոնաւորական տեսակէտով բաւական յաջող անցաւ վերջացող շաբաթը՝ առեւտրական տեսակէտով յեղյեղուկ և առաւելապէս թոյլ վիճակ մը ունեցաւ միայն։

Շաբթուան սկիզբները առեւտրական հրապարակին վրայ ուրեք ուրեք խափուսիկ ոգեւորութիւն մը տեսնուեցաւ. բամպակը պզտիկ յաւելում մը կրեց, անոր նայելով մանածն ալ գլուխը քիչ մը վեր բարձրացուց. պասմայի և ճերմակեղէնի ազնուագոյն տեսակներուն համար խնդրանքներ եղան Հնդկաստանի քանի մը գլխաւոր նաւահանգիստներուն համար. մեծաքանակ արծաթ հայթայթելով Հնդկաստան բեռցուեցաւ, ուրկէ ստիպողական խնդրանք եկած էր։ Այս ամէնը պահ մը յուսոյ նշոյլը փայլեցուցին վաճառականներու անմխիթար դէմքերուն վրայ։ Բայց ամէն մարդու ուրախութիւնը շուտով իր փորը մնաց։ Քանի մը օրէն Չինու և Ճաբոնի պատերազմը եկաւ տափակութիւնը վերահաստատել դեռ հազիւ շարժիլ սկսող հրապարակին վրայ. զի որքան որ այժմէն չէ կարելի գուշակել թէ Մայրաքաղաքն Արեւելքի դէպքերը ինչ տեսակ դեր մը կոչուած են ունենալ եւրոպական առեւտուրին վրայ, այսու ամենայնիւ պատերազմիկ երկու երկիրներուն համար ապրանք յանձնարարող վաճառականք խոհեմութիւն համարեցին առաժամ իրենց գնումները դադրեցնել և քայլ առ քայլ հետեւիլ երկրու վիճակին. իրենց այս ընթացքը անմիջապէս զգալի եղաւ մանիֆաթուրայի և անուղղակի կերպով ալ բամպակին վրայ, որով այս վերջինը իր սովորական անշարժութեան մէջ ինկաւ։ Միւս կողմանէ, արտածուած արծաթը տեւական հանգամանք մը չի կրցաւ ունենալ, զի ստիպողական այն յանձնարարութիւնը որ քանի մը օր առաջ Հնդկաստանէն եկաւ, կարեւոր Պանքայի մը հաշւոյն եղած էր. յիշեալ դրամատունը իր ունեցած պահեստէն շատ աւելի արծաթ ծախած ըլլալով՝ որոշեալ պայմանաժամուն իր յանձնառութիւնը կարենալ կատարելու համար իրեն պակսած արծաթին պէտք ունէր և անոր այդ պէտքը գոհացնելու նպատակաւ հայթայթելով արծաթ յանձնարարած էր յԵւրոպա, և հիմա որ այդ պէտքը լրացած էր՝ յանձնարարութիւնն ալ նոյն հետայն կը դադրէր և արծաթը կը վերստանար իր նախկին անստոյգ վիճակը։ Գալով այն հարցին թէ, Չինու և Ճաբոնի պատերազմը հարկաւորաբար մեծաքանակ արծաթ պիտի քաշէ Եւրոպայէն, այդ մասին լաւատեղեակ անտեսագէտներն անգամ տակաւին կը յամենան որոշ կարծիք մը յայտնելու. հարկ տեսնուած է ժամանակ մը սպասել որպէս զի փորձերը և գործերու յառաջիկայ վիճակը իրենց տան վճռական պատասխանը։

Մայրաքաղաքն Արեւելքի խռովեալ կացութիւնը արեւելեան փոխանակութեան (change) սակին վրայ ալ իր աննպաստ ազդեցութիւնը ունեցաւ և մինչեւ իսկ հնդիկ-անգլիական շուկը անկումներ կրեց, որով կարգ մը չմտածուած պէս նկատուող սակարկութիւններ խզուեցան։

Մանիֆաթուրայէն աւելի տխուր է մետաղներու և բերքերու հրապարակը, բացի թերեւս բուրդէն, որ թէպէտ նախընթաց շաբթուան չափ ամուր ըլլանուած չէ և սակայն տակաւին շատ մը առաւելութիւններ ունի առեւտուրի ուրիշ ճիւղերուն վրայ և որու չորրորդ աճուրդը տեղի ունենալով անցեալ շաբթու, մատուցուած 23,057 հակէն 18,000 հակը լեցուն գներով ծախուեցան, նախապատուութիւն տրուելով գործ տեսակներուն. ո՛չ շաքարի, ո՛չ սուրճի ո՛չ ալ թէյի հրապարակները նշանակելի գործունէութիւն մը կրցին ունենալ։ Թէյի վրայ գրեթէ բնաւ յիշատակութեան արժանի առեւտուր չկայ. Շաքարի վրայ ընթացիկ գործեր միայն, Ճավայի տեսակը առ մէն մի հնդրըտ-ուէյթ (112 լիպրա) 13 շիլին 3 բէնս։ Խահվէի առեւտուրն եւս ամուլ անցաւ, Գուաթեմալայի տեսակը կը ծախուէր 84 շիլինի. կորեկը՝ շատ թոյլ, օսմանեան տեսակի գինը՝ 464 լիպրա 49 շիլին։ Մետաղներու հրապարակը կը շարունակէ յետախաղաց շարժումներ ընել։ Պղինձի Բէր-Բէրը անգլ. ոսկի 48/10/—ի իսկ Ծուլցուները 51/10/—ի կը ծախուէին։ Իսկ Անագը այս պահուս անհաւատալի կերպով աժան է, անցեալ շաբթու մինչեւ լիբրա անգլ. 91/10/—ի ծախուեցաւ և կը կարծուի թէ երբ մեծկակ յանձնարարութիւններ ի ձեռին գործարանաց գինուած ըլլայ՝ արդի գներէն իսկ քան մը կարելի կ'ըլլայ զեղչել։

Դրամագլխի սակը իր սովորական վիճակին վերադարձաւ յԱնգլիա։ Կարեւոր դրամական հաստատութիւն մը որ սովոր էր $^0/_0$ ½ով դրամ փոխ տալ կարճ պայմանաժամներու համար՝ մէկէն ի մէկ իր սակը $^0/_0$ ¼ի իջեցուց. այս պարագան իր ազդեցութիւնը ունեցաւ դրամագլխի հրապարակին վրայ. Պանքայի եռամսեայ թղթեր որոնք գրեթէ $^0/_0$ 1ով կը զեղչուէին նախընթաց շաբթուն, վերստին սկսան $^0/_0$ $^5/_8$ով զեղչուիլ, մինչեւ իսկ վեցամսեայ թղթերուն սակը $^0/_0$ $^{11}/_{16}$ էն աւելի չէր։ Ակնարկուած դրամատան բանած ընթացքը վերագրելի է ոսկիի անգործութեան և աժանութեան. վերջին երկու շաբաթները Եւրոպայի զանազան երկիրները ղրկուելու յուսով բաւական ոսկի հրապարակ հանուած էր, որ սակայն, ամեն ակնկալութեան հակառակ, չպառեցաւ և վերստին Անգլիոյ Պանքային նկուղներուն մէջ մտնելու հարկադրուեցաւ։

Անգլիոյ պետական արժեթղթերը առհասարակ մեծ մասամբ աղէկ բանուած էին։ Պորսային մէջ եղած զրոյցի մը կամ պարզուած տեսութեան մը համաձայն՝ չհաշտէաններ լուր տարածեցին թէ Չինու և Ճաբոնի պատերազմը եւս առաւել պիտի ընդարձակէ Անգլիոյ առեւտուրը, ասոր վրայ զանազան երկաթուղեաց բաժնեթուղթք յաւելումներ կրեցին։

Օսմանեան Գոնսօլիտէին Սէրի D ն մանաւանդ, կատարեալ անկումներ կրեց՝ այն զրոյցին վրայ թէ Պոլսոյ երկրաշարժին պատճառաւ տեղւոյս առեւտրական թուղթերուն վրայ վճարման 21 օրեայ երկարաձգում պիտի ըլլայ։ Այս զրոյցը, որ բարեբախտաբար հաստատութիւն չգտաւ, պահ մը աղէկ տպաւորութիւն յառաջ չբերաւ Եւրոպայի մէջ։ Ոմանք գուցէ առարկեն թէ կամայ ակամայ հարկադրուած ենք խնդրուած թոյլտուութիւնը ընել երկրաշարժէ վնասուածներուն։ Բայց խնդիրը ո՛չ այնչափ անհատական կարգադրութիւններ ընելուն քան որչափ պաշտօնապէս ընդհանուր մօրաթօրիոմ մը շնորհելուն մէջ կը կայանայ, և այս վերջինը միայն կարող է նշանակալութիւն ունենալ Եւրոպայի մէջ։ Եթէ ոչ առանց երկրաշարժի աղէտին ալ հրապարակիս Եւրոպայի յանձնաժողովները ու գործակալները ի պահանջել հարկին վաճառականներուն վճարման երկարաձգում շնորհած են, և այս վերջինք ալ շատ աւելի յաճախ նոյն թոյլտուութիւնը ըրած են աւելի պզտիկ վաճառականներուն և հասարակ խանութպաններուն. երկրաշարժի աղէտէն յետոյ այս մարդիկ ուզեն չուզեն ա՛լ աւելի ընդարձակ սահմանի մը մէջ նմանօրինակ թոյլտուութիւններ ու դիւրութիւններ պիտի շնորհեն. բայց գործողութիւնը պիտի մնայ միշտ անհատական ձեռնարկ մը և ո՛չ երբեք ընդհանուր պաշտօնական հանգամանք ստանայ։

Իտալիոյ պետական արժեթղթերը անհաւատալի կերպով վրայ գրեն անցեալ շաբթու և անտեսագէտներ տակաւին մտքերնին կը չարչարեն՝ այս երեւոյթին պատճառը կարենալ ըմբռնելու համար։ Ոմանք կ'ըսեն թէ իտալական յաջողուածը մտքերուն վրայ լաւ տպաւորութիւն թողած է. բայց և այնպէս այդ յաջողուածը կարող չէ եղմտացոյցի վիճակը բացը գոցել, որուն համար վարչապետը և ելմտական նախարարը գլուխ գլխի տուած ճար մը գտած ըլլալ կը կարծեն որոշելով որ ալքօլի տուրքը կրկնապատկուի, ինչ որ սակայն հասոյթի կրկնապատկում չի նշանակեր անպատճառ։ Ընդհանուր կարծիքը սա է թէ, իտալական թուղթերուն բարձրացումը առերեւոյթ է լոկ, որու վրայ կարելի չէ մեծ վստահութիւն ընել։

Հելլենական պարտքի խնդիրը մեծագոյն մտադրութիւններէն մին կը մնայ անտեսական հրապարակին։ Բացի Ֆրանսայէն, Անգլիա և Գերմանիա բացարձակ մերժեցին Պ. Թրիքուբիսի առաջարկներն, որով և, ինչպէս ծանօթ է արդէն Արեւելքի ընթերցողաց, բանակցութիւնք խզուեցան։ Ֆրանսա մէն միայնակ, իր բոլոր բարի կամեցողութեամբն հանդերձ ի հարկէ չէ կարող Յունաստանի պարտքը կարգադրել, քանի որ պահանջատէրերուն մեծագոյն մասը տարակարծիք կը մնայ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, հելլէն վարչապետը Պ. Թրիքուբիս՝ հարկադրուած է իր վերջնական կրթնիլ յամառաբար։

Պերլինէ պորսային վիճակը անցեալ շաբթու շատ յաջող էր՝ հակառակ տանտանելի տաքերուն։ Բոլոր արժեթղթերը առ հասարակ շատ բարձր գներ ունէին և բոլոր դրամատէրները մեծաքանակ գործ ըրին պորսային մէջ. այս երեւոյթի մասին տրուած բացատրութիւններն այնքան գոհացուցիչ չեն, բայց կ'օգտէ որ երեւոյթը ինքնին չափէն աւելի գոհացուցիչ է։

ՊՐՕԲԸՐ

ԼՈՐՏ ՏԸՖՐԻՆԻ ՄԱՅՐԸ

Լորտ Տըֆրին, անգլիական դեսպանն ի Փարիզ և նախկին անգլիական դեսպան Կ. Պոլսոյ, իր մօր, որ մեռած է, և իր հին երգաստանի անդամներուն, Շէրիտաններուն նկարագիրը կ'ընէ շատ սիրուն կերպով։

«Այսպէս մեկնեցաւ աշխարհէն ամենէն գողտր, ամենէն գեղեցիկ, ամենէն կատարելագործեալ, ամենէն սրամիտ, ամենէն սիրալիր և ամենէն աւելի սիրուելու արժանի արարածներէն մէկը որ երբեք հրապարակ ելած ըլլան երկրագունտիս։ Ոչ մէկ յատկութիւն կը պակսէր իր կատարելութեանը, և երբ ես այսպէս կը խօսիմ, իմ դատումս թելադրուած չէ զաւկի մը կողմնակցութենէն, այլ ընկերութեան մասին, մարդոց ինչպէս նաեւ կիներու մասին ունեցած խորին ծանօթութիւնէս։

«Իրաւ, շատ գեղեցիկ, սիրուն, սրամիտ ու բարի կիներ եկած են, բայց կը տարակուսիմ որ անոնցմէ ոչ մէկը երբեք մեծ չափ ունեցած ըլլայ այնքան աշխուժութիւն, բնական զուարթութիւն, փայլուն երեւակայութիւն, այնքան ամուր եւ ապահով ողջմտութեամբ մը։ Իր սրամտութիւնը, կամ լաւ եւս իր անգլիական սուր ճեխնութիւնը, իր զուարթութիւնը, իր լաւ ճաշակը հաւանօրէն կը պարտէր իր նախահայրերուն, Շէրիտաններուն, բայց իր մտաւորութեան ամբողջութիւնը, իր խորին զգացումը պարտականութեան, մօրմէն ժառանգած էր, և իր հրապոյրը, իր շնորհը, իր համակրութիւնն, իր անդիմադրելի հրապոյրը՝ իր հրեշտակային մեծ մայրէն, Միս Լինլէէն։»

Լէտի Տըֆրին կը սերէր իր սրամտութեամբն հռչակաւոր ընտանիքէ մը։ Իր մեծ հայրն էր համբաւաւորն Ռիչըրտ Պրինսլէ Շէրիտան. իր մեծ մայրը, Միս Լինլէ, տասնեւութերորդ դարու Սաֆօն, գեղեցիկ և բանաստեղծ, որուն համար անկլիքան եպիսկոպոս մը կ'ըսէր իր ոգեւորութեանը մէջ թէ անիկա միջանկ գիծն է հրեշտակի և կնոջ միջեւ։ Գալով Ռիչըրտ Շէրիտանին, հռչակագիր օրինակն էր գեղեցիկ մարդու որ միենոյն ժամանակ ապուշ մը չեղաւ։ Ընդհակառակն յոյժ սրամիտ մարդ մըն էր, յաւագոյն կատակերգակը զոր Անգլիա արտադրած ըլլայ։ Կը բաւէ յիշել իր Դպրոց Զրպարտութեան, իր Ռըվըլները, որք դասական մնացած են, արուեստով ու բարոյականով մաքուր։

Իբրեւ քաղաքական մարդ, ամենէն փայլուն ատենախօսներէն մէկն եղաւ Խորհրդարանին, և իր խօսքերէն շատը առածի կարգ անցած են։

Բարի հայր, բարի ամուսին՝ այնպիսի ժամանակ մը ուր այս յատկութիւններ կը բացէին ինքնաիրմ ընծայելու զինքը, ընկերութեան մը մէջ որ խաղի ընդարձակ սրահի մը կը նմանէր։ Թէեւ դրամական անձկութիւններու մէջ գտնուեցաւ շատ անգամ, բայց մեռաւ ատենը համեմատաբար քիչ պարտք թողուց։ Թերեւս միշտ օրինակելի ժուժկալութիւն մը չցուցուց, բայց սակայն պէտք է վերագրուի խմած ըմպելիքին բանականութեանը քան թէ իր գլխուն տկարութեանը։ Լորտ Տըֆրին, իր ծանօթագրութեանը մէջ, թողութիւն կուտայ իր մեծ հօրը և այս մասին քանի մը մանրամասնութիւններ մէջ կը բերէ ժամանակին բարքերուն վրայ։

«Եթէ Շէրիտան ըմպելիքի տուաւ ինքզինքը, կ'ըսէ, այն ժամանակ ո՞վ այդպէս չէր։ Իմ միւս մեծ հաւս իրմէ աւելի գէշ էր։ Բարեբախտաբար աւելի ամուր գլուխ մը ունէր։ Շատ քիչ կը պատահէր որ երեկոյթի մը սկսէր առանց Օբորթօի շիշ մը գինիի, որմէ ետքը կուլ կուտար չորս շիշ Պորտօյի գինի։ Երբ հեռանար անկողին մտնելու համար, միշտ կատարեալ ժուժկալութեան մէջ կը գտնուէր։

«Իրաւունք ունիմ գանգատելու որ իմ երկու նախահայրերս իրենց պարտուց գումարը չափազանցած ըլլալով Բաքոսի քով, ստիպած են զիս որ միմիայն ջուր խմեմ։»

Լէտի Տըֆրինի բանաստեղծութիւններն, ինչպէս ծանուցինք անցեալ օր, հրատարակուեցան իր որդւոյն լորտ Տըֆրինի ձեռամբ։ Անոնք հռչակաւոր են անգլիական գրականութեան մէջ, ինչպէս Իրլանտացի Գաղթականը, Թէրմոնի Հրաժեշտները և մանաւանդ Տըպլինի Մոյը, որուն վրայ գաղափար մը տալու համար հետեւեալ հատուածը կը թարգմանենք։

«Ո՛վ ծովածոցդ Տըպլինի, սիրտս ո՛ր կողմէն կը խռովես։ Քու գեղդ կը հետապնդէ զիս տենդէ ծնած երազի մը պէս։ Հանգստանալիս սառած աղբիւրներու զորս արեւը կը պսպղացնէ, սրտիս բոլոր արիւնը կը տաքնայ, երբ քու անունդ լսեմ միայն։ Մինչեւ որ կեանքը մարի իմ մէջս, երբեք չպիտի դադրիս իմ առաջին ու վերջին մտածումս ըլլալէ։ Ա՜հ, հոս ոչ ոք գիտէ թէ որքան գեղեցիկ է այս վայրը, ոչ ոք հոգ չըներ թէ որքան սիրելի է այս տեղն ինծի։»

Սիրոյ վրայ երբեք աւելի սրտաշարժ կերպով խօսուա՞ծ է քան հետեւեալ տողերուն մէջ։

«Սէրը լեզու մը ունի ամեն տարիքներու համար, — սիրելի մեհենագրոշմներ, մթին ու նախկին, որոց մէջ սիրտը արցունքով կը կարդայ, կը գրէ պատմութիւնը որ դեռ պատմուած չէ։

«Սէրը իր չափն ալ ունի գծելու համար այն սահմանները որք դեռ չեն որոշուած, չափելու համար ինչ որ կը հեղնէ անչրպետը, մահուան չափ խորունկ եւ երկինքին չափ բարձր։

«Այսուհետեւ գոհ կ'ըլլամ վստահաբար ընդունելով Պարգեւատուէն ընծան զոր կը շնորհէ մեզ, գիտեմ թէ երբ ուրիշ ամեն բաները փոշի դառնան, մեր սէրը մասն պիտի կազմէ երկինքին։»

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Ամերիկայի մէջ կային արդէն «շոգենաւի մէջ երկաթուղիները»։ Հիմակ ալ, ինչպէս կ'իմացընէ Հանրի տը Բառվիլ, «երկաթուղիի մէջ երկաթուղիները հաստատուեր են յԵւրոպա»։ Ասոնք փոխադրութեան ամենէն նորագոյն միջոցներն ըլլալով, կարժէ քանի մը տողով ծանօթացընել։ Նախ «շոգենաւի մէջ երկաթուղիներ»էն սկսինք։ Այս մասին Եւրոպա ետ մնացած է. պէտք է Ատլանտեանը անցնիլ տեսնելու համար կառախումբերը որոնք շոգենաւ «կը նստին» պարզ զբօսաշրջիկներու պէս, և մեծ լիճերէն կ'անցնին կ'իջնեն մինչեւ իրենց տեղերը։ Այսպէս, Ամերիկայի շատ մը գետերուն վրայ կը բանին շոգենաւեր որոնք կառախումբերու տեղափոխութեան յատկացուած են, ուղեւորներու և բեռներու շոգեկառքէ ի շոգենաւ փոխադրութեան տեղի չթողլու համար։ Այդ կառախումբեր կը բաղկանան մինչեւ 24 կառքերէ կամ բեռնարարձ 40 վակոններէ։ Երբ կառախումբը գետեզերք կը հասնի, ուղղակի շոգենաւին մէջ կը մտնէ որ եռակը իջեցուած է այդ պահուն, վայրաշարժը կը սուլէ ու կընթանայ իբր թէ ջուրին վրայ գրուած երկաթեայ գծերու վրայ գտնուէր. Միջիկըն լճին մէջ երկաթուղւոյ նաւերը ժամը մինչեւ 100 քիլոմեթր տեղ կը կտրեն։

Հարաւային Ամերիկայի մէջ ընթացիկ դրութիւն մըն է այս որ կատարելապէս կը գործադրուի ամառ ձմեռ։ Ուղեւորը վակոնին մէջ կը մնայ և հանգստօրէն իր տեղը կը հասնի, գրեթէ առանց իմանալու։ Եւրոպայի մէջ այնքան դիւրաւ չի պիտի կրնայ գործադրուիլ այս դրութիւնը, որուն օգտակարութիւնն ալ այնքան զգալի չէ որքան յԱմերիկա։

Երկրորդ նորութիւնն է «երկաթուղին երկաթուղիի մէջ» որ աւելի կը յարմարի Եւրոպայի։ Յայտնի է որ մեծ գիծերը ամբողջացած են նեղ գիծերով որոնք հետզհետէ կը տարածուին։ Սովորական գծի մը լայնութիւնն է 1 մէթր 45, իսկ նեղ գծինը 1 մէթր կամ 75 սանդիմէթր։ Բնել է թէ մեծ գիծերու վակոնները չեն կրնար բանիլ նեղ գծերուն վրայ, որով շոգեկառքէ ի շոգեկառք փոխադրութիւնք՝ որոնք ժամանակի և ծախքի կը կարօտին։ Հարկ է որ երթեւեկութիւնը ուղղակի կերպով կատարուի երկաթուղւոյ գծի մը բոլոր ճիւղերուն վրայ, երկրին ներսերը, առանց որոյ ժամանակի ու դրամի խնայողութիւն չըլլար շատ անգամ։ Արդ, այս խնդիրը լուծուած է առանց մեծ դժուարութեան, բաւական է որ մեծ գծերու վրայ բանող վակոնները նեղ գծերու վակոններուն մէջ տեղափոխուին։

Գործնականի մէջ, ասոր համար յատուկ փոխադրիչներ կան։ Մեծ վակոնին սռնակը կը դրուի սայլի մը վրայ որուն անիւները հաստատուած են նեղ գծին ձողերուն վրայ։ Երկու սայլեր բաւական են լայն գծին վակոնը բանեցնելու նեղ գծին վրայ։ Այս կերպով նոր կառախումբ մը կը կազմուի որ կրնայ երթալ ուղղուած բոլոր կայարանները։ Դրութիւնը շատ պարզ է և սկսած է արդէն գործադրուիլ Գերմանիոյ քանի մը գծերուն վրայ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (58)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՍԻՐԵԼՈՒ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

Բլէռ հասկցած էր թէ Ֆիլիբ կը սիրէր զինքը։ Գէթ այնպէս կ'երեւակայէր, և հաւատք ըլլալու համար էր որ այսպէս կը տանջէր զայն։

Հաւատա՞լ ըլլալու համար։

Եւ ի՞նչ նպատակով...

Ահա սոսկա կը մտածէր Ֆիլիբ այդ պահուն։

Միայն ուղղամտութի՞ւնն էր որ կը խօսէր մանկամարդ աղջկան մէջ, և բնաւ չսիրելով Ֆիլիբը, բայց երիտասարդին սէրը կռահելով, մինակ կը փափագէր զգուշացնե՞լ զայն։

Կամ թէ իր զգացած անստուգութեանը մէջ կուզէր Ֆիլիբէն իմանալ թէ կը սիրէ՞ր զինքը, որովհետեւ ինք կը սիրէր զայն։

Կը սիրէ՞ր երիտասարդը։

Այս բանը աչքին կը զարնէր Ֆիլիբի։

Եւ դղեակին մէջ անցած օրերը յանկարծ կը վերածնէին, իրենց երջանիկ յիշատակներու համախմբումովը։

Հիմակ հազարումէկ մանրամասնութիւններ կը յիշէր որոց բնաւ ուշադրութիւն չէր ընծայած այն ատեն։ Եւ Բլէռին խօսքը այժմ դուրս կը ցայտեցնէր զանոնք։

Կը սիրէ՞ր Ֆիլիբը։

Եւ ո՜րքան փափկանկատ էր իր այս ընթացքը երիտասարդին քով. վասնզի Ֆիլիբ հիմակ կը թափանցէր անոր գլուխներուն։ Եթէ երիտասարդը խոստովանէր իր սէրը, էլ ուրիշ, Բլէռ պիտի պատասխանէր Պարթոլին.

—Ոչ, չեմ կրնար ձեր կինն ըլլալ։

Բայց եթէ Ֆիլիբ չէր սիրեր զինքը, այն ատեն Բլէռ իր սէրը սրտին խորը պիտի պահէր։ Բնաւ, երբեք յայտնի չպիտի ընէր։ Եւ ինքզինքը պիտի զոհէր երջանիկ ընելու համար Պարթոլին։

Ահա թէ ինչո՛ւ կը հարցափորձէր։

Այո, այո, Ֆիլիբ կը հասկնար, ա՛լ տարակոյս չունէր... Միթէ սէրը չէ՞ր յայտնուեր այդ երեսին վրայ, այդ անձկութենէն, այդ ակնարկէն որ հետզհետէ հեծկլտուք ու գորով կ'արտայայտէր։

Եւ երիտասարդին համար նոր տանջանք մը եղաւ այս։

Կը բաւէր որ բառ մը արտասանէր... և այդ անուշ աղջիկն իր բազուկներուն մէջ կ'իյնար...

Քիչ մը թող յաղթուի, նուազ անտարբեր երեւնայ, ձեռքն անոր կարկառէ... ակնարկն անուշցնելով քիչ մը... և այսչափը պիտի բաւէ... մանկամարդ աղջկան աչքերը պիտի լեցուէին արցունքով և պիտի հեծկլտայ...

—Ինչո՞ւ կը ծածկէիր։ Ինչո՞ւ ամեն բան կ'ընէիր ինէ ծածկելու համար սէրդ...

Հեռու էինք իրարմէ և դիպուածը մօտեցուց մեզի... վասնզի կուզէ իրար միացունել զմեզ... Զա՛ր... ինչո՞ւ սիրտդ կը խաբես...

Փորձն այնքան բուռն էր որմէ անմիջապէս ընկճուեցաւ։ Իրենց ձեռքերն ակամայ իրարու հանդիպեցան, և իրարու մօտ կը սեղմէին ուժգնութեամբ։

Ֆիլիբ չէր նշմարեր ըրածը։

Նորէն մօտեցած էին իրարու, դժուարաւ կը շնչէին. իրենց սիրտը կը սեղմուէր այնքան բուռն յուզումով մը որ կը խեղդուէին։

Տեսակ մը յիմարութիւն անցաւ Ֆիլիբի ուղեղէն։

Վտանգաւոր գինովութեան մը կը նմանէր։

Բլէռ սրտատրոփ կը սպասէր թէ ի՛նչ պիտի ըսէր Ֆիլիբ, միանգամայն ժպտուն ու սարսափահար։

Երիտասարդը տարտամօրէն երկնցուց բազուկները։

Աչքերը գոցուեցան, տեսակ մը ջղային կծկում սեղմեց իր շուրթերը։

Բայց սիրոյ անուշ բառը որուն կը սպասէր Բլէռ, չարտասանեց Ֆիլիբ։

Այդ խելայեղումէն անմիջապէս ետքը, մտքը բերած էր հայրը որ ինքն ալ կը սիրէր աղջիկը, Պարթոլին որ անցեալ օր այդ սէրն յայտնելով իր զաւկին, կ'ըսէր թէ իր կեանքը պիտի ոչնչանար եթէ հարկ ըլլար հրաժարիլ անկէ։

Այն ատեն իր կարկառած բազուկները վար ինկան։

Գլուխը կուրծքին վրայ կ'իյնայ։

Խորին հառաչ մը կը զսպէ։

Իր պարտքը գծուած է. չի կրնար հօրը հակառակորդն ըլլալ, չի կրնար անոր դժբախտութեան պատճառն ըլլալ. պէտք է որ ինքզինքը զոհէ։

Պիտի զոհէ ինքզինքը։

Բլէռ երբեք չպիտի գուշակէ թէ Ֆիլիբ ի՛նչ կը զգայ իրեն համար։

Ուշադիր պիտի ըլլայ, ինչպէս առաջ. բայց այսչափ։

Ոչ ակնարկով, ոչ խօսքով չպիտի թողու որ յայտնուի իր կսկիծը։

Եւ արդէն իսկ պէտք եղածէն աւելին զգացած է Բլէռ։

Հարկ է որ այնուհետեւ իր ընթացքը ապացուցանէ մանկամարդ աղջկան, եթէ կասկածներ ունենայ, թէ սխալած է։

Եւ եթէ հարկ ըլլայ ցրտութիւն ցուցունել փոխանակ գորովի որով կը շրջապատէր մանկամարդ աղջիկն առջի օրէն, չպիտի վարանէր։ Իր զգուշաւորութիւնը պիտի վանէր ամեն տարակոյս։

Բլէռ, անգէտ այն անողորմ պայքարին որ կը մղուէր այդ սիրտին մէջ, անուշ ձայնով կ'ըսէ նորէն.

—Առաջուան պէս, քեզ համար սիրելի քո՞յր մը պիտի ըլլամ միայն։

Այն ատեն, Ֆիլիբ, աչքերը միշտ գոց, վասն զի ամենեւին չպիտի կրնար տոկալ անոր նայուածքին զօրութեանը, պատասխանեց.

—Առջի պէս... միմիայն բարի քոյր...

Լուռ մնացին, իրարու քով։

Բլէռ շուրթերը կը խածնէր չլալու համար։

Ետին դարձաւ, պատուհանին մօտեցաւ եւ սկսաւ գիւղանկարը դիտել։

Բայց Ֆիլիբ տեսաւ որ խուսափուկ շարժման մը մէջ անիկա ձեռքը երեսին կը տանէր։

Արցունքները սրբելու համա՞ր էր։

Ֆիլիբ ահռելի պարապ մը կը զգար գլխուն մէջ։

Ոչ մտածում ունէր, ոչ գաղափար։

Վերջապէս յառաջացաւ։

Հանած աղմուկէն Բլէռ ետին դարձաւ։

Ժամանակ ունեցած էր հանդարտելու։

Փոթորիկն անցած էր։ Հիմակ, ճակատը մաքուր էր անամպ երկինքի մը պէս։ Աչքերը անուշ էին։ Ժպիտ մը կը թափառէր շուրթերուն վրայ։

Անկեղծութեամբ ձեռքն անոր ուղղեց։

—Հիմակ որ զիրար հասկցանք, ըսաւ, չէք մերժեր անշուշտ ձեր թեւը տալ ինծի։

—Անշուշտ, ըսաւ Ֆիլիբ, առանց գիտնալու թէ ի՛նչ կ'ըսէր։

—Գիշերն սքանչելի է։ Կուզէ՞ք որ ձեր հայրը դիմաւորենք։

Դուրս ելան։

Գիշերը մեղմ էր։ Լուսինը կը փայլէր և իր լոյսը կը շողացնէր լեռներուն կատարը ձիւնի ցոլքերու պէս, մինչ ձորերը թաղուած կը մնային խորհրդաւոր մթութեան մէջ։ Հանդարտութիւնը խորին էր։

Լռութեամբ ճամբայ ելան։

Բայց քանի մը վայրկեան ետքը, Ֆիլիբ յանկարծ զգաց Բլէռին բազուկը որ կը ծանրնար իր բազկին վրայ։

Եւ մանկամարդ աղջիկը, նուաղած, գրեթէ կ'իյնար իր թեւերուն մէջ։

Ը

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԸ

Քանի մը օր ետքը, Պարթոլի Բլէռին կը մօտենար երկչոտութեամբ։ Շատ անըստուգութիւններէ ու վարանումներէ անցած էր՝ իր խոստովանութիւնն ընելէն ի վեր. մանկամարդ աղջիկը կը դիտէր և կը ջանար այդ անկեղծ երեսին վրայէն գուշակել թէ ապագան ի՛նչ կը վերապահէր իրեն։

Վերջապէս անստուգութիւնը շատ անտանելի էր։

Որոշումը տուաւ։

Ֆիլիբ հոն էր և անմիջապէս հասկցած էր հօրը բռնկիլքը։

Ուզեց հեռանալ։

—Ո՛չ, կեցիր, զաւակս, ըսաւ Պարթոլի։

Եւ բռնելով մանկամարդ աղջկան երկու ձեռքերը։

—Բլէռ, ըսի թէ որքան կը սիրեմ ձեզ։ Յայտնեցի թէ շատ երջանիկ պիտի ըլլամ կինս անուանելով ձեզի... Առանց մերժելու, քանի մը օր խնդրեցիք խորհելու համար։ Բլէռ, խորհեցա՞ք։

Աղջիկն անոր կարկառեց իր ձեռքերը։

Եւ նոյն իսկ սեղմեց զանոնք։

—Կրցածս պիտի ընեմ որպէս զի երջանիկ ըլլաք, բարեկամս։

Իր ճակատը կարկառեց։

Բայց ակնարկ մը իսկ չուղղեց Ֆիլիբին որ չքացած էր։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 26/7 ՕԳՈՍՏ. 1894

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովոյն ամառան արձակուրդէն ցրուելէն առաջ, Գ. Բօլ Կիէյա և այլ երեսփոխանք ծրագիր մը ներկայեցին, ուսումնելու համար երաշխաւորութեան պայմանները զորս կեանքի վրայ ապահովագրութեան ընկերութիւնք կ՚ընծային հասարակութեան. Առաջարկութեան հեղինակը բացատրեց թէ իւր ծրագրով չակնարկեր ֆրանսական առաջնակարգ ընկերութիւններուն, որոց ամենէն աւելի կը դիմեն կեանքի վրայ ապահովագրութիւն խնդրողներն, և որք ամեն վստահութիւն կը ներշնչեն. Այս առաջնակարգ ընկերութիւնք են Քոնքանի տ՚Ասիւռանս Ժէնէրալ, 1819ին հիմնուած, երեք միլիոն դրամագլխով, բաժինն 1,500 ֆր.ի, ամբողջովին վճարուած, որ այժմ կ՚արժէ 75,000 ֆր.—Իւնիոն, 1829ին հիմնեալ, 10 միլիոն ֆր.ի անուանական դրամագլխով, որ այժմ հասած է 121 միլիոն ֆր.ի լիսական գումարին, տարուէ տարի աւելցուցած պահեստներով. բաժինն 5,000 ֆր., յորմէ 1,250ը վճարուած, և որ այժմ կ՚արժէ 15,500 ֆր.—Նասիօնալ, 1830ին, 15 միլիոն ֆր.ի դրամագլխով, բաժինն 5,000 ֆր.ի, որ ամբողջովին վճարուած է և այժմ կ՚ընէ 38,000 ֆր.—Ֆրանսական Ֆէնիքս Ընկերութիւնն, 1844ին, չորս միլիոն դրամագլխով, բաժինն 5,000 ֆր., յորմէ 1,000 ֆր. միայն վճարուած, և այժմ կ՚ընէ 34,250 ֆր.—Վերջապէս, Իւրպէն ընկերութիւնն, 1865ին, 12 միլիոն ֆր. դրամագլխով, բաժինն 1,000 ֆր.ի հանուած, յորմէ 200ը միայն վճարուած, և այժմ կ՚արժէ 2,075 ֆր.

Այս հինգն են ֆրանսական առաջնակարգ ընկերութիւնները կեանքն ապահովագրող. Առաջարկութեան հեղինակն և անոր գիտողութիւններն հաստատող Թան իւր խմբագրականով (30 Յուլ.), կ՚ընդունին թէ այս ընկերութեանց ազդած վստահութիւնն արդիւնք է երկար տարիներու ընթացքին մէջ փորձուած ճշդապահութեան և վստահուած հարստութեան. զի այս ընկերութեանց ամեն տարւոյ շահերէն մաս մը բան մէկ կողմ դրուելով, պահեստի կարեւոր գումարներ կազմուած են, որք ամեն երեւակայելի դժուարութեանց դէմ կ՚ապահովեն զիրենք. Պահեստի գումարն ալ գործածուած է ֆրանսական պետական արժեթուղթ, ֆրանսական Պետութենէն երաշխաւորուած երկաթուղեաց բաժնեթուղթ և անշարժ կալուած գնելու. Բայց այսքանի մ՚ընկերութեանց քով, ո՛րչափ ընկերութիւններ կազմուած են՝ իրենց քաշելու համար ժողովրդեան խնայած գումարները. կեանքի վրայ ապահովագրութիւն յոյժ դժուար գործ մ՚է. Մանրամասնաբար հաշուել պէտք է հաւանականութիւններն ու տարեւորութիւնները. զի ամենափոքր անուշադրութիւն յապագային ամենածանր հետեւանք կրնայ ունենալ, և այս՝ ենթադրելով թէ անկեղծաբար կը գործուի. իսկ եթէ խաբէական միտքով գործուի, ժողովրդեան համար վնասի հաւանականութիւնը շատ աւելի կը մեծնայ.

Գ. Կիէյա և պաշտօնակիցք այս վտանգաց դէմ կ՚ուզեն պաշտպանել հասարակութիւնն, որովհետեւ կեանքի վրայ ապահովագրութիւնն, որ այնքան ընդհանրացած է Անգլիոյ և Միացեալ Նահանգաց մէջ, Ֆրանսայի մէջ ալ հետզհետէ յառաջդիմութիւն կ՚ընէ, և ընտանեաց ապագայն ապահովելու պատուաւոր և ստոյգ միջոցներէն մին է. Շատ ազնիւ զգացում մ՚է այն որով մարդ իւր տարեկան վաստակէն մաս մը կը դնէ մի կողմ, ներկայի վայելքներէն ինքզինք և իրենները կը զրկէ, ապագայ մը շինելու իրեններուն համար, որք իւր մահէն ետքն ալ թշուառ չըլլան, ու շարունակեն վայելել իւր եռանդուն գործունէութեան և հայրական հսկողութեան ու հոգածութեան արդիւնքը. Կառավարութիւնը կրնա՞յ միթէ թոյլ տալ որ այսչափ ազնիւ զգացում մը անխիղճ ընկերութեանց ոմանց ձեռքին մէջ շահագիտութեան ապօրէն փորձի մ՚ըլլայ. Իւր կեանքն ապահովագրել ուզողն ո՛չ միայն իրեններուն այլ և իւր իսկ ապագայն ապահոված կ՚ըլլայ. զի կեանքի վրայ ապահովագրութիւն շատ տեսակներ ունի, և կարելի է այնպիսի պայման դնել որուն համեմատ որոշուած գումարը վճարելի ըլլայ ո՛չ թէ մահէն ետքն այլ այսչափ տարի ետքը. Բայց իւր ծերութեան մէջ կլորիկ ապրուստ մը ապահով գտնել յուսացող մարդն ի՞նչ կ՚ըլլայ երբ այն բախտախնդիր ընկերութիւն որուն վստահած էր՝ ի վիճակի չըլլայ վճարելու, ամեն տարւոյ տուրքը գանձելէ ետքը.

Գ. Կիէյա և պաշտօնակիցք կը պահանջեն ոչ միայն աւելի խիստ «քոնթրօլ» ֆրանսական կարգ մը երկրորդական ընկերութեանց վրայ, այլ և բարեփոխում մը օտար ընկերութեանց նկատմամբ բռնուած ընթացքին, որք զերծ են ֆրանսական կառավարութենէն արտօնութիւն խնդրելու պարտաւորութենէն, եթէ արտօնութիւն ստացած են իրենց կառավարութենէն. Բայց եթէ իրենց կառավարութիւն արտօնութիւն շնորհելու մասին աւելի թոյլ կը վարուի, ինչո՞ւ համար ֆրանսական ընկերութեանց դէմ մրցակից հանդիսանան այնպիսի ընկերութիւններ որք անոնց չափ խիստ պայմաններու ենթակայ չեն.—Առաջարկութեան հեղինակը չուզեր որ չափէն աւելի միջամտութիւն ըլլայ ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ ապահովագրութեան գործին, որ յոյժ ընդարձակ ասպարէզ մ՚ունի իւր առջեւ, ու պէտք ունի ազատօրէն զարգանալու. Բայց կը պահանջէ հաստատումն այնպիսի դրութեան մը, որոյ շնորհիւ ապահովագրական ամեն ընկերութեանց ճիշդ վիճակն ամեն վայրկեան հասարակութեան առջեւ ըլլայ. Այսպիսի դրութեան մը հաստատման համար վիճաբանութիւնք տեղի պիտի ունենան երբ արձակուրդէն ետքը վերստին գումարի Խորհրդարանը.

Քիչ մը վերը կ՚ըսէինք թէ կեանքի վրայ ապահովագրութեան տեսակները բազմաթիւ են. Ամենէն սովորական և ամենէն տարածեալ ձեւն է յետ մահու ստանալի սաչափ գումարին փոխարէն տարեկան, վեցամսեայ, կամ եռամսեայ սակի մը (բրիմ՛) վճարումն, որ կը տեւէ ապահովագրեալ անձին բովանդակ կենաց միջոցին, բայց ապահովագրեալն ընկերութեան շահերուն մասնակցելով, իւր տարեկան վճարմունք ստուճանաբար կը պակսին.

Եթէ շահէն բաժին չուզէ, տարեկան սակը կրնայ զեղչուիլ առաջին օրէն, որով միշտ միեւնոյն գումարը կը վճարէ ամեն տարի, բայց վերեւ յիշուածէն աւելի թեթեւ սակ մը.

Նաեւ կարելի է պայման դնել որ այս տարեկան սակ 15, 20 կամ 25 տարի միայն վճարուի. Անկէ ետքն ապահովագրեալը բան մը չի վճարեր, թէեւ իւր ժառանգորդք, կամ իւր նշանակած անձ, իւր մահէն ետքն որոշեալ գումարը կ՚ընդունին անվրէպ.

Ուրիշ կերպ ալ կարելի է, պայման դնելով որ սահմանուած գումարը սա չափ տարի ետքն իրեն տրուի, եթէ ինք ողջ ըլլայ, իսկ եթէ այն ժամանակէն առաջ մեռնի, իւր նշանակած անձին կամ անձերուն.

Վերջապէս, սաչափ տարի որոշեալ սակը վճարելէ ետքն, ապահովագրեալը կրնայ դադրեցնել իւր վճարումներ, և ինք գումար մ՚ընդունիլ. Բայց իւր մահէն ետքն ալ իւր որոշած գումար կը մնայ իւր ընտանիքին կամ զաւակներուն.

Եթէ ինք միանուագ գումար մը չընդունի ի կենդանութեան, կրնայ իւր սակերուն վճարումը դադրեցնելէն ետքն ինք ամեն տարի Ընկերութենէն հասոյթ մը ստանալ. Եւլն. եւլն.

Թէպէտ ուրիշ առթիւ մը ապահովագրութեան այս զանազան ձեւերուն բաղդատութիւնն ընենք, և կ՚արժէ որ մեր մէջ ալ ուշադրութիւն ընծայուի այս կարգի խնդրոյ. Անցեալ օր տեղ մը կը կարդայինք թէ Եւրոպիոյ և Ամերիկայի ապահովագրական ընկերութեանց ապահոված արժէքները կամ գումարները մինչեւ 35 միլիառ ֆրանքի գումարին կը հասնին այսօր. Ժողովրդային խնայողութեան ձեւ մը որ այսքան կարեւորութիւն ստացած է քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ՝ պէտք է որ մեր մէջ ալ ցայսօր եղածէն աւելի ողէկ ճանչուի.

Բ. Փ.

(Շարունակելի)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՈՍԿԱԼԻ ՏԵՍԱՐԱՆ ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ

Երէկ իրիկուան սուրհանդակաւ առնուած Թայմզ իւր մասնաւոր թղթակցին հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակէ.

ՉԻՖՈՒ (Չին), 1 Օգոստ. — Յուլիս 25ին, [illegible] ճաբոնական զրահաւորին ծովակալն որ ուրիշ երկու մարտանաւեր եւս ունէր իւր հրամանաց ներքեւ, տեսաւ անգլիական Քաւ-Շինկ շոգենաւն որ 1,600 չինական զօրք կը տանէր Քորէա, և էր Քորէայի ջուրերուն մէջ, Չիմուլբոյէ 40 մղոն հեռի. Ճաբոնցի ծովակալը նշան ըրաւ. «Կեցիր ուր որ ես, ապա թէ ոչ՝ հետեւանքը կը կրես». Շոգենաւն որ անգլ. դրօշ պարզած էր, անմիջապէս խարսխեց, և ճաբոնական մարտանաւն անցաւ գնաց. Քաւ-Շինկի նաւապետը, վստահելով անգլ. դրօշին, չուզեց խարիսխը վեր առնուլ և փախիլ դէպ ի չինական ջուրերն. Յետոյ եկաւ Նանիվա անուն ճաբոնական շոգենաւն եռանդուն ընթացքն, և զինեալ զօրախումբ մը ղրկեց Քաւ-Շինկին. Զօրախմբին ճաբոնցի սպայն ուշի ուշով քննեց շոգենաւուն թուղթերն, և իւր ընկերքին վրայ քիչ մը վարանելէ ետքն, եկաւ հրամայեց որ Քաւ-Շինկ իւր ետեւէն գայ (իբրեւ գերի).

Զայս լսելով, չինացի զօրքերը սաստիկ յուզուեցան, և բռին շոգենաւուն անգլ. սպաներուն. «Ճաբոնցիներուն ձեռքը գերի ըլլալ չենք ուզեր. Աւելի աղէկ է որ հոս մեռնինք. Եթէ շոգենաւը տեղէն շարժէք, և Չինաստանէ զատ ուրիշ տեղ երթալ ուզէք, կը սպաննենք զձեզ». Չինացի զօրքերը, այս ըսելով, զօրախումբ մը իբրեւ հսկող դրին խարիսխին վրայ. Քաւ-Շինկ նշան տալով խնդրեց Նանիվա-յէն որ ուրիշ մակոյկ մը ղրկէ, և եկող ճաբոնցի սպաներուն անգլ. շոգենաւուն Ֆոն Հաննէքէն նաւապետն ըսաւ թէ ինք իւր նաւով Չինէն մեկնած էր խաղաղութեան ժամանակ, առանց գիտնալու թէ պատերազմ կայ, Քաւ-Շինկ ալ անգլ. շոգենաւ մ՚է անգլ. դրօշի տակ, և անկարելի է Ճաբոնցիներուն հրամանը գործադրել և Նանիվա-յին ուզած տեղն երթալ զի Չինացիք կը սպառնան սպանել անգլ. սպաները. Նաւապետը պահանջեց որ անգլ. դրօշն յարգուի, և ճաբոնական մարտանաւու մ՚ընկերակցութեամբ, իւր շոգենաւ ետ տարուի չինական ջուրերը.

Ճաբոնցիք իրենց նաւը դարձան. ուստի այս նշանը տրուեցաւ Քաւ-Շինկին. «(Անգլիացիք) [illegible]». Պատասխան եկաւ թէ անկարելի է այդ. «Հասկցայ» պատասխանեց Նանիվա, և պատերազմական դիրք առաւ անմիջապէս, 200 մէտր հեռի. Եւ ահա ճաբոնական մարտանաւէն եկաւ թորփիլ մը Քաւ-Շինկին վրայ, յետոյ կրկին հարուած իւր բովանդակ թնդանօթներէն, որոց երկուքը 25 թոննոց և չորսը 10 թոննոց են. Թորփիլը զարկաւ Քաւ-Շինկին հանքածուխի մթերանոցին, և անգլ. շոգենաւին կաթսայն սոսկալի ձայնով պայթեցաւ. Չինացի զօրքերն, որք զայրոյթի ու կատաղութեան գագաթնակէտն հասած էին, դէպ ի ճաբոնական նաւը կրակ կ՚ընէին իրենց հրացաններով և լեռնական թնդանօթներով.

Նանիվա-ն շարունակեց կրակն իւր խոշոր թնդանօթներով (ընդ ամենայն 15 ռումբ,) և իւր խորտընկէց մանր թնդանօթներով ալ մահացու կրակ մը կը շարունակէր տեղացնել չինացի զօրաց վրայ, մինչեւ իսկ երբ այն զօրաց մէկ մասը ծովու մէջ էին արդէն. Քաւ-Շինկ ստուճանաբար ընկղմեցաւ, Չինացիք մինչեւ վերջը շարունակելով կրակը. Քաւ-Շինկ անհետ եղաւ ծովուն մէջ, նախ ետեւի մասն, յետոյ յառաջակողմը, պարզելով անգլ. կարմիր դրօշը. Երբ ամեն յոյս կորաւ, Չինացիք կրակ ըրին իրենց լողացող մարդերուն վրայ, ըսելով թէ «Ամենքս ալ մեռնելու պէտք է մեռնինք հոս». Ճաբոնցիք փոքր իջուցին հզօրապէս զինեալ խոշոր մակոյկ մը, և կրակ տեղացուցին ջուրին մէջ խեղդուելու վրայ գտնուող Չինացիներուն վրայ. Բնաւ ջանք չեղաւ մարդ ազատելու ջուրէն. Ակներեւ էր թէ թշնամին ներողամտութիւն չէր ցուցներ բնաւ.

Ապա Նանիվա եկաւ գնաց՝ անգլ. հիւպատոսարանի մը կամ անգլ. ծովային սպայի մը զեկուցանելու թէ չինացի զօրք փոխադրող անգլ. ութ սպաներ սպանուած են. 150 զօրք ժայռի մը վրայ կրցան ելնել.

Նաւապետ Ֆոն Հաննէքէն հրաշքով ազատեցաւ և Քորէական ձկնորսի նաւով մը Չիմուլբօ եկաւ յուլիս 28ին. Անգլ. հիւպատոսին առջեւ երդմամբ գրաւոր վկայութիւն մը տուաւ վերոյգրեալ պատմութեան ճշգրտութիւնն հաստատող, և յարեց թէ սքանչելի էր չինացի զօրաց ընթացքն, որք փառաւորապէս մեռան՝ մինչեւ յետին վայրկեանը կռուելով.

* *

Որովհետեւ ընկղմած շոգենաւն անգլ. էր, անգլ. կառավարութիւնը բողոք բարձաւ. Այս մասին Ռէօթէր հետեւեալ հեռագիրն ստացած է.

ԹՈՔԻՕ (Ճաբոն), 1 Օգս.— Քաւ-Շինկ փոխադրանաւուն ընկղմելուն առթիւ, Ճաբոնի կառավարութիւնն հրահանգ ղրկեց իւր Լոնտոնի դեսպանին՝ անգլ. կառավարութեան ցաւ յայտնելու դէպքին համար, և ըսելու թէ ճակատամարտէն ետքն էր որ Ճաբոնցիներուն հրամատարն հասկցաւ շոգենաւուն անգլիական ըլլալը. Նաւապետն ազատուողներուն մէջ է, և թէ ուրիշներն ազատողն եղած է ճաբոնական Նանիվա մարտանաւէն ղրկուած մակոյկ մը.

ՈՒՐԻՇ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ռէօթէրի Գործակալութեան հետեւեալ հեռագիրը կ՚ամբողջացնէ Քաւ-Շինկի ընկղմելուն պատմութիւնն, և գործն ուրիշ երեւոյթով մը կը ցուցնէ՝ ճաբոնական աղբիւրէ.

ՆՈՔՈՀԱՄԱ, 31 Յուլ.—Ճաբոնի ծովային Նախարարութիւնն հետեւեալ պաշտօնական տեղեկութիւնն հրատարակեց Յուլիս 25ի Նաւային ճակատամարտին վրայ.

«Չի-Եուէն և Քուանկ-Շի չինական երկու զրահաւորք Ասանէն կուգային, և չինական զօրք բերող փոխադրանաւ մը, որուն հետ էր Չաօ-Քեանկ չինական մարտանաւը, Թագուէ դէպ Ասան կ՚երթար. Ճաբոնական մարտանաւք Աքիցուշիմա, Եօշինօ և Նանիվա չինական երկու մարտանաւերուն դէմ ելան Ֆոնդաօ կղզւոյն մօտ. Չինացիք չողջունեցին Ճաբոնցի ընդհանուր հրամատարին դրօշն, այլ պատերազմի պատրաստութիւն տեսան և թշնամական դիրք բռնեցին անմիջապէս.

«Այն նեղ տեղէն դուրս ելնելու համար, ճաբոնական մարտանաւք դէպ ի բաց ծովն յառաջացան, և Չի-Եուէն Նանիվա-յին ետեւէն գնաց. Նանիվա տեսնելով որ չինական մարտանաւն իւր ետեւէն կուգայ, ինք անոր դէմ դարձաւ. բայց Չի-Եուէն նահանջեց, և չինական ծովապետական դրօշին վրայ պարզեց սպիտակ դրօշ. Նանիվա յետաձգեց ռմբակոծութիւնն. Այս պահուս փոխադրանաւը Նանիվա-յի առջեւէն անցաւ, և ճաբոնական նաւն առանց ռումբի կրակ ըրաւ՝ անոր ուշադրութիւնն հրաւիրելու համար և նշան տուաւ որ կենայ. Բայց այս պահուս Չի-Եուէն մօտեցած էր Նանիվա-յի ետեւի կողմն, և երբ 300 մէտրի չափ մնաց, թորփիլ մը նետեց, որ չդպաւ. Նանիվա կրակ սկսաւ Չի-Եուէնի վրայ, և ճաբոնական միւս մարտանաւք ալ մասնակցեցան կռուին. Ի վերջոյ, չինական զրահաւորը փախաւ. Ճաբոնցիք հալածեցին, բայց չկրցին բռնել. Քուանկ-Շի փոխադրանաւը նոյն պահուն կը կռուէր Աքիցուշիմա ճաբոնական նաւուն հետ, բայց այն ալ փախաւ և ծովեզրին մօտ ծանծաղուտ տեղ մը ապաստանեցաւ. Իւր մէջ վեց թնդանօթ և 1,100 զօրք ունէր. Նաւապետն անձնատուր եղաւ, բայց զօրքերը դէմ դրին. Նանիվա հարկադրեցաւ կրակ ընել, և փոխադրանաւն ընկղմեցաւ. Ճաբոնական նաւուն մակոյկն ազատեց նաւապետն և ուրիշներն.

Յետոյ իմացուեցաւ թէ շոգենաւն անգլ. էր, և կը պատկանէր Հնդկաչինու շոգենաւային ընկերութեան, և չինական կառավարութիւնը վարձած էր՝ զօրք և ռազմամթերք փոխադրելու. Իւր մէջ կային չորս հազարապետներ և 15 հարիւրապետներ. Ճաբոնի կառավարութիւնը, լսելուն պէս թէ շոգենաւն անգլ. էր, ինքնաբերաբար ցաւ յայտնեց անգլ. գործակատարին, և յայտարարեց թէ յետ մանր քննութեան, երբ ապացուցուի թէ ճաբոնցի հրամատարք անիրաւ են, լիակատար հատուցում պիտի ըլլայ.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

ՇԱՆԿԱՅ (Չին), 1 Օգոստ.—Անգլ. Քաւ-Շինկ շոգենաւուն ընկղմելուն յաջորդ օրը, չինական մարտանաւք [illegible] և Հէյ-էյ յարձակեցան Չի-Եուէն մարտանաւուն վրայ, որոյ հետ կային երկու փոքր թնդանօթակիրներ. Ճակատամարտը բաւական տեւեց. ի վերջոյ, Ճաբոնցիք յաղթուեցան և ետ մղուեցան. Հէյ-էյ խեղճ վիճակի մէջ էր, և Չի-Եուէն ալ ծանրապէս վնասուած. Բայց ողջամբ հասաւ նաւահանգիստ և ձեռնարկեցաւ նորոգման. Ժամանակ մը չի կրնար ծով ելնել նորէն.

(Հէյ-էյ մին էր Կ. Պոլիս եկած ճաբոնական երկու մարտանաւերէն.)

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտոնէ Օգս. 4 թուով հեռագիր մը կ՚ըսէ թէ «Ասանի մօտ Չինացիներուն յաղթութիւն ստուգուած է.» Բայց յայտնի չէ թէ նո՞ր ճակատամարտի մը ակնարկութիւն է այս, թէ ոչ վերեւ պատմուածին.(*)

—Միացեալ Նահանգաց մէջ բնակող Չինացիք գունդագունդ Սան Ֆրանչիսկօ կը դիմեն, անկէ նաւ նստելու և Չինաստան երթալու համար, ուր կամաւոր պիտի գրուին.

—Ամերիկեան ջուրերը գտնուող գերմանական երեք մարտանաւք չինական և ճաբոնական ջուրերը ղրկուեցան.

—Փարիզէ օգոստ. 5 թուով հեռագիր մը կ՚ըսէ թէ Նախագահ Բէրիէի գահերիցութեամբ նախարարաց խորհուրդը խորհած է Չինու և Ճաբոնի պատերազմին վրայ, և հրաման ղրկած է Ծայրագոյն Արեւելից ֆրանսական նաւախմբին հրամատարին որ իւր հրամանաց ներքեւ գտնուող վեց զրահաւորներն ու այլ մարտանաւերը ժողվելով, պաշտպանէ ֆրանսական շահերը.

—Քորէայի Թագաւորն իւր ազգական Տանքուզուի յանձներ է բարենորոգումներն իրագործել և գործերն յառաջ տանիլ. Տանքուզու յայտարարեր է Ճաբոնի դեսպանին ի Սէուլ թէ իւր կարծիքը պիտի խնդրուի Ճաբոնի կողմէ պահանջուած բարենորոգմանց գործադրման համար.

—Չին կ՚աշխատի փոխառութիւն կնքել ի Լոնտոն և ի Փարիզ, պատերազմի համար. Նաեւ մեծաքանակ զէնք և մթերք ապսպրեց ամերիկեան և անգլ. գործարաններու, որոց համար շահաւոր գործ մը կ՚ըլլայ սոյն պատերազմ.

—Հոլանտա ծանոյց թէ չէզոք պիտի կենայ.

—Անգլ. կառավարութիւնը, Քաւ-Շինկ շոգենաւուն ընկղմելուն առթիւ իւր վերջին պահանջումը չըրած, պիտի լսէ անգլ. նաւապետին պատմութիւնը.

—Չինական զինուց առաջին ձախողուածին վրայ, Չինու Կայսրը պաշտօնանկ ըրաւ իւր գլխաւոր խորհրդական Լի-Հունկ-Չանկ, որ մեծ ազդեցութեան տէր փոխարքայ մ՚էր երկար տարիներէ ի վեր, և շատ լաւ ծանօթ էր եւրոպեան Տէրութեանց, իբրեւ գլխաւոր չինացի աշխարհավարը.

ՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ

Եւրոպեան լրագիրք կը հրատարակեն Ճաբոնի կողմէ Տէրութեանց ղրկուած ծանուցագիր մը. Ճաբոն կ՚ըսէ.

«Յունիս 8ին, Ճաբոն իմացաւ թէ Քորէա Չինու պաշտպանութիւնը խնդրեր է. ուստի, 2,000 ճաբոնցի զօրք և հինգ մարտանաւ ղրկուեցան Քորէա, և իմաց տրուեցաւ Չինաստանի, 1885ի դաշնագրին համեմատ. Յունիս 12ին Ճաբոնցիք կարեւոր յաջողութիւններ ձեռք բերած ըլլալով, Չին պահանջեց այն զօրաց ետ կանչուիլը. Ճաբոն մերժեց, զի Քորէայի մէջ հանդարտութիւնը դեռ լիովին չէր հաստատուած. Քիչ ետքը, Քորէացիք յարձակեցան ֆրանսացի միսիոնարաց վրայ Չէմուլբոյի նաւահանգստին մէջ. այս ալ պատճառ մ՚եղաւ որ Ճաբոն ետ չդարձնէ իւր զօրքը.»

Ճաբոնական ծանուցագիրը կը հերքէ Չինու գերիշխանութիւնը Քորէայի վրայ, երեք պատճառաւ.

Ա.—1882ին, Քորէայի ըրած յայտարարութիւնն, ի մասին իւր անկախութեան, ընդունուած և ճանչուած է ամեն Տէրութեանց կողմէ, բաց ի Չինէ.

Բ.—Թիէն Չինի դաշնագրով, Չին ճանչած է թէ Ճաբոն իրաւունք ունի միջամտելու ի Քորէա.

Գ.—Քորէա ամեն Տէրութեանց հետ և առանց Չինու վաւերացման՝ կնքած է առեւտրական դաշնագրեր.

ՃԱԲՈՆԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Ճաբոնի մէջ պատերազմասէր եռանդ կը տիրէ. Հազարաւոր կամաւորներ կը գրուին, և իրենց ծառայութիւնը լրացուցած զօրքեր կը շարունակեն. Հարուստ Ճաբոնցիներ դրամ առաջարկած են կառավարութեան, որ առայժմ չէ ընդունած, զի գանձարանն 14 միլիոն տոլարի աւելորդ գումար մ՚ունի. Բայց հիւանդաց և վիրաւորելոց համար նպաստներ կ՚ընդունի. Շարժուն հիւանդանոցք շատ լաւ կազմակերպուած են ի Ճաբոն. Կարմիր Խաչի ճիւղ մը կայ, որուն անդամ են ականաւոր Ճաբոնուհիք.

(*).—Այս օրուան հեռագիրէն կ՚իմանանք թէ նոր ճակատամարտ մ՚է այս.

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՑԱՄԱՔԻ ՎՐԱՅ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ

ԹՈՔԻՕ (Ճաբոն), 6 Օգոստ.—Յուլիս 29ին, (վերեւ պատմուած ծովային ճակատամարտներէն մի քանի օր ետքը), Քորէա գտնուող ճաբոնցի զօրքերն յարձակմամբ առին Ասանի մօտ գտնուող մարտկոցները զորս կը պաշտպանէին Չինացիք. 2,800 չինացի զօրքէն 500ն սպաննուեցան. Չինացիք ի փախուստ դարձան, Ճաբոնցիներուն ձեռքը թողլով չորս թնդանօթ և շատ մը պատերազմական մթերք. Ճաբոնցիք այժմ գրաւած են չինական բանակետղն.

(Այս ճակատամարտի մէջ Ճաբոնցիներուն յաղթող հանդիսանալն ուրիշ հեռագիր մ՚ալ կը հաստատէ. Մ. Խ.)

ՓԱՐԻԶ.—Լոնտոնի, Փարիզի և Պերլինի միջեւ բանակցութիւնք տեղի կ՚ունենան, Եւրոպական Սակարաններէն արտաքսելու համար հելլենական արժեթուղթերը.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յակոբեան Ազն. Միքայէլ էֆէնտի, որ շատ առիթներու մէջ մասնաւոր կերպով Սամաթիոյ թաղին օգնած է, երկրաշարժէն անմիջապէս յետոյ հարիւր օսմ. ոսկի ղրկած է նոյն թաղին դժբաղդ կալուածոց նպաստելու համար կազմեալ թաղային Յանձնաժողովին, որ կը գտնուի քարոզիչ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի Նախագահութեան ներքեւ.

Սամաթիա կը շարունակէ հաց բաշխել կալուածոց, ընդ որս և Նարլը-Գափուի աղքատաց, որովհետեւ այս վերջինները զուրկ են Թաղ. Խորհրդոյ մը հոգածութենէն. Մինչեւ յուլիս 23, շաբաթ օրը, կային 445 տուն նպաստ ընդունողներ որոնք կը ներկայացնեն 1497 անձ. ասոնց տրուած օրական հացն է 652 ինչպէս նաեւ երբեմն միս, բրինձ, պանիր, ձիթապտուղ, բարեսէր անձինքներէ նուիրուած. Մինչեւ ցարդ բաշխուած է արդէն 13,000 հաց.

Ընդհուպ պիտի հրատարակուին եղած նուիրատուութիւնները և մատակարարութեան հաշիւը.

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ կեսարացի Յակոբ էֆ. Գույումճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ, Սաղաճ լրագրոյ տէր Միհրան էֆէնտի Նաքքաշեան՝ փոխան ծաղկեփունջի՝ բարեհաճած է նուիրել 300 ղրշ. ի նպաստ հաստատութեանս, զոր շնորհակալութեամբ կը հրատարակենք. (Հոգաբարձութիւն)

Հրատարակուեցաւ Մասիս Ն.րդ թիւր հետեւեալ պարունակութեամբ.

Հոգեբանական ծանօթութիւնք.— Ռ. Յ. Պէրպէրեան. Հարցումք. Յ. Թ. Հինդլեան. Երաժշտութիւնը վարժարանաց մէջ.— Յ. Տիրատուրեան. Մանկավարժական ընթերցուածք զանազանում.— Աղեքսանդր Պէն. Իմ մայրս [բաղդատեալ ընթերցուած աշխարհաբար].— Ռ. Յ. Պէրպէրեան. Ածականի վրայ դասախօսութիւն.— Յ. Թ. Հինդլեան. Մանկապարտէզի համար.— Մ. Գ. Մօզեան. Բացգիտութիւն.— Դ. Ա. Մալաճեան. Ընթացք ֆրանսերէն լեզուի.— Յ. Թ. Հինդլեան. Լուրք եւ տեղեկութիւնք. Միայն զէշ ուսուցումն է դիւրին.—Մրցման դրուած հարց.— Դ. Յ. Սարգիսեան.

* *

Հրատարակուեցաւ Տէտրոսեան Ս. Հատորին Բ. տետրը, Վ. Զարդարեանի կողմէ. Կը պարունակէ.

Յոսէփ Գնահատում, Երուանդ:—Տպաւորութիւններ, Վահրամ:—Երջանկութեան հեռապատկերը, Ա. Կէզիւրեան:—Քանի մը օր միայն, Ռ. Որբերեան:—Տժգունածները, Արգոմ Սիմոն.

Քաղաքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ Նպաստամատոյց բարձր յանձնաժողովին անդամ կարգուեցան Երկրագործական Դրամատան տնօրէն Ճէմալ պէյ, Վճռաբեկ ատենին [illegible] ճիւղին դեր-նախագահ Շէֆիք պէյ, Առեւտրական Սենեկին նախագահ Արիստակէս էֆէնտի Ազարեան, Փողերանոցին տնօրէն Քեամիլ էֆէնտի և Շիշմանօղլը Քօսթագի էֆէնտի ու Օսմ. Պանքայի թարգմանի օգնական Նամիաս էֆէնտի.

Սըվազի Զիլէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ահմէտ Միտհաթ պէյ, գայմագամ Գարախսարի.

Ատանայի Գարախսալու գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Նաիմ էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Սարայքէօյի. Ասոնցմէ Նայիմ էֆէնտի, որ հոս կը գտնուի, կատարեց օրինական երդումն. իսկ Ահմէտ Միտհաթ պէյի համար գրուեցաւ տեղւոյն կուսակալութեան.

Իլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Արշիպեղագոսի կղզեաց Նահանգին Տէֆթէրտար Նուրի պէյի.

Իլայի երկրորդ աստիճան՝ կայս. Թանգարանին տնօրէնի օգնական Խալիլ պէյի, Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին ընդհանուր դատախազ Համտի պէյի եւ առեւտրական դատարանին գործակալ պաշտօնեայ Մէհմէտ Ճէլալէտտին պէյի.

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Իզմիր-Գասապա երկաթուղւոյ արտօնատէր Պ. Նակէլմաքէրսի և անոր ներկայացուցիչ Պ. Թուքասի.

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ մայրաքաղաքիս սպանիական դեսպանատան առաջին թարգմանին.

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին ընդհանուր դատախազ Համտի պէյի.

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ մայրաքաղաքիս սպանիական դեսպանին եղբայր Պ. Ֆիկէրսի կնոջը և երրորդ կարգի Շէֆգաթ աղջկանը.

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ Պ. Նակէլմաքէրսի և Պ. Թուքասի կիներուն.

Արհեստից չքանշան՝ կայս. Թանգարանին տնօրէնի օգնական Խալիլ պէյի.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ.— Վեհ. Սուլթանին բարձր Նախագահութեամբ կազմեալ Նպաստամատոյց յանձնաժողովն մինչեւ շաբաթ օր հետեւեալ գումարները գանձած է ի նպաստ երկրաշարժէ վնասելոց.

	Ղրշ.
Գումար նախորդ ցուցակի	1,967,259
Ֆէսլի Զօհաֆ գունդէն հարիւրապետ Ալի Րիզա պէյ ինքնաբերաբար	1,298
Պ. Մաւզէր	23,579.20
Հաճեան ընկերութիւն	540
	1,992,676.20

* *

Գերմանիոյ Վեհ. Կայսրը հինգ հազար մարքի չէք մը ղրկած է՝ բաշխուելու համար երկրաշարժէ վնասուած կալուածներու.

Վեհ. Սուլթան իւր գոհունակութիւնը յայտնել տուած է Գերմանիոյ կայսեր՝ օսմանեան դեսպանին միջոցաւ.

* *

Կիրակի իրիկուն, անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի կայս. պալատ հրաւիրուելով ճաշեց եւ յետոյ Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ՝ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու պատուին ունեցաւ.

ԿՐԷՏԷԻ կուսակալի նորընտիր փոխանորդ Թիփլիսան փաշա, որ Մախսուսէի [illegible] շոգենաւով մայրաքաղաքէս ճամբայ ելած էր, Հանեա ժամաներ և երեկ մեծ հանդէսով տեղի ունեցեր է կայս. Ֆէրմանի ընթերցումն ի ներկայութեան զինուորական հրամանատարին, պաշտօնէից և երեւելեաց.

Կայս. Թիկնապահ հազարապետ Ահմէտ Շեվքէթ պէյ, որուն պաշտօն յանձնուած է տանիլ Թիփլիսան փաշայի վէզիրութեան աստիճանը վաւերացնող կայս. Մէնշուրն, այս շաբթու Կրետէ պիտի ուղեւորի.

ԱԹԷՆՔԻ օսմանեան դեսպան Միրլիվա Շաքիր փաշա երէկ կայս. պալատ երթալով իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց և արժանացաւ կայսերական մեծարանաց. Շաքիր փաշա յետոյ ֆրանսական շոգենաւով իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ պաշտօնատան մէջ ընդհանուր առողջապահութեան [illegible] յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, որուն համար կանոնագիր մը պատրաստուած է. Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղին մէջ երեկ խորհրդակցութիւնք կատարուեցան այդ կանոնագրոյն վրայ. Բժշկական վարժարանէն մէկ քանի պաշտօնեայք ներկայ գտնուեցան կատարուած խորհրդակցութեանց.

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ցորենին ու ալիւրին, և ընդհանրապէս երկրագործական բոլոր արտադրութիւններուն նոր զարկ մը տալու միջոցները խորհելու պաշտօնով յանձնախումբ մը կազմուած է Բ. Դրան մէջ. Այս յանձնախումբ իւր վերջին նիստին մէջ լսեց Ռնճեան Վահէ. Աբիկ էֆէնտին և տեղացի ուրիշ քանի մը վաճառականներ.

ՊԱՐՍԻՑ Շահին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, պարսկական դեսպան Միրզա Խասասւլլահ Խան այսօր պիտի ընդունի պարսիկ գաղթականութեան շնորհաւորութիւնները.

ԵՍՃԱՅԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն գերմանական դեր-հիւպատոս Պ. Մուբառեան մեռեր է խոր ծերութեան հասակի մէջ.

Մարմինը կառքով [illegible] փոխադրուեր է ուր հանդիսաւորապէս կատարուեր է թաղումը ի ներկայութեան հիւպատոսական մարմնոյն.

ԻԶՄԻՐ-ԳԱՍԱԲԱՅԻ երկաթուղւոյն շահագործումը յուլիս 16էն սկսեալ կը կատարուի Նորակազմ ընկերութեան հաշւոյն, որուն ներկայացուցիչը՝ Պ. Շէնիէ՝ Իզմիր երթալով երկաթուղիին ու բոլոր շինուածանիւթերուն ստանձնումը կատարեր է և իրենց պաշտօնին մէջ հաստատեր է բոլոր պաշտօնեաները։

—Նոր ընկերութեան պարտատոմսերուն ստորագրութիւնները Օսմ. կայս. Պանքայի Իզմիրի մասնաճիւղին մէջ գումարում մը ունենալով, «Էսթէթ» մը կազմելու առաջարկին վրայ խորհրդակցեր են։

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՐԿԱԾԵԼՈՑ. — Բարիզէն կը հեռագրեն թէ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժին արկածելոց ի նպաստ Բարիզի մէջ բացուած հանգանակութեան առաջին ցանկին արդիւնքն է եղեր 205,750 ֆրանք։

Բարիզի Նպաստամատոյց յանձնաժողովին նախագահ Նօայլի մարգիզը ընդուներ է արտաքին գործոց նախարարէն։ Պ. Հանոթօ մեծ սիրով ընդուներ է օսմանեան դեսպանին հետ այդ յանձնախմբին պատուակալ նախագահութիւնը, և իր կողմէ 5000 ֆրանք գրուեր է հանգանակութեան։

Լիոնի Լը Փ—— լրագրին բացած հանգանակութիւնը մինչեւ յուլիս 19/31 հասեր է 2919 ֆրանքի։

—Պ. Նակէլմաքէրս Կ. Պոլսոյ երկրաշարժին արկածելոց ի նպաստ դարձեալ 5000 ֆրանք ղրկեր է Մեծ-Եպարքոսին, թէ՛ իր ներկայացուցած զանազան ընկերութեանց և թէ՛ անձնապէս իր կողմէ, սա կերպով. 1000 ֆրանք՝ Ննջարան-վակոններու ընկերութեան կողմէ, 1000 ֆրանք՝ Մուտանիա-Պրուսայի ընկերութեան կողմէ, 1000 ֆրանք Մեծ-Օթէլներու ընկերութեան կողմէ, և 2000 ֆրանք ալ իր կողմէ։

—Բացի այն 1000 ոսկիէն զոր Իզմիրի Նպաստամատոյց յանձնախումբը արդէն Կ. Պոլիս ղրկեց, 1000 ոսկիէն աւելի գումար մը եւս հաւաքուեր է հոն և ընդհուպ պիտի ղրկուի Քաղաքապետութեան բարձր յանձնաժողովին։

Իզմիրի յանձնախումբը անցեալ երկուշաբթի իր շաբաթական նիստը գումարեր է Օսմ. Պանքային մէջ։ Յանձնախումբը այդ նստին մէջ որոշեր է Այտընի նահանգին զանազան քաղաքներուն մէջ հաւաքուելիք գումարներուն քանակութիւնը, որ 3140 ոսկի կենթադրուի։

Այդ նստին մէջ, Հասան Ֆեհմի փաշայի առաջարկութեան վրայ՝ որոշուեր է Քարափի կամուրջին մէջ ներկայացում մը տալ ի նպաստ Կ. Պոլսոյ արկածելոց։ Մասնախումբ մը այս գործով կը զբաղի։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Էտիրնէի մէջ յուլիս 22էն 23, քօլերաէ երեք դէպք, որոց երկուքը մահացու։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։ Յուլիս 23էն 24, երեք դէպք, որոց երկուքը մահացու։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

—Ճիսըր Մուսթաֆա փաշայի մէջ յուլիս 23էն 24, մարդ մը հիւանդացած է կասկածելի նշաններով։

—Յուլիս 20էն Քէօթահեայի Սէյտ ճազի գիւղախումբին Ուրգան գիւղին մէջ առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ, Արապ Վիրան գիւղին մէջ երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն վեց մահ։

—Յուլիս 15էն 20 Գայսէրիի և շրջակայ այգիներուն ու գիւղերուն մէջ քօլերաէ դէպք չէ պատահած։ Մունճուսըն գիւղին մէջ յուլիս 19էն 20, երկու դէպք ու մէկ մահ։

—Էնկիւրիի քաղաքին մէջ յուլիս 22էն 23, քօլերայէ վեց դէպք ու երեք մահ։ Յուլիս 23էն 24, երկու դէպք։

—Եօզղատի մէջ նորէն քօլերա երեւան ելնելով՝ յուլիս 21էն 22, եօթը դէպքեր պատահած են, որոց չորսը մահացու։ Յուլիս 18էն 19, Պօղազլեանի մէջ երկու դէպք, որոց մին մահացու։

—Գօնեայի քաղաքին մէջ յուլիս 21էն 23, եօթը դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն ութ մահ։

—Մալաթիայի մէջ յուլիս 23էն 24, քօլերայէ չորս դէպք, որոց մին մահացու։

—Գամէթճանլըի Քէնզըլի գաւառին մէջ յուլիս 22էն 23, առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

ԶԱՄԻՋՆԵՐՈՒ սպառումն աւելցնելու նպատակաւ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար Եըլտըզի Վսեմ. Նախարարին նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովին անդամ կարգուած է նաեւ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Ղալիպ պէյ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանէն այս տարի հարիւրապետի աստիճանով շրջանաւարտ ելնող քառասունըհինգ ուսանողք երեկ ըստ սովորութեան երդում ըրին և ստացան իրենց վկայականները։ Այս առթիւ բարեմաղթութիւններ եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Շրջանաւարտներու երեսուներինը իսլամ են, հինգը քրիստոնեայ և մին հրեայ։ Ասոնց մէջ կան երեք հայեր, որք են Միքայէլ էֆէնտի՝ Բերացի, Արթին էֆէնտի՝ Էյիւպցի և Յակոբ էֆէնտի՝ Սկիւտարցի։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնէից ու քարտուղարներուն մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարուիլ սկսած է։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Յուլիս 23ին (շաբաթ) ժամ 6,45ին Էրզրում քաղաքին մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուած է, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

—Յուլիս 23ի գիշերը ժամ 6,30ին Պրուսայի մէջ եւ ժամ 6ին Նազիլլիի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուեր են, սակայն ոչ է արկած չէ պատահած։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ Նահանգին անուանեալ նորընտիր ընդհանուր քննիչ Խաչատուր էֆէնտի իր պաշտօնատեղին ժամաներ է։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարարութեան կողմէ Ասաֆ պէյ քննիչ կարգուած է թատերական թուրքերէն ներկայացմանց։

ՊՈՄՊԻԱՅԻ օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս Գատրի պէյ երեկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՎՕՅՎՕՏԱՅԻ պահականոցին համար կ'ըսուի թէ արդի շէնքը վար առնուելով հոյակապ նոր շէնք մը պիտի կառուցուի տակը վաճառատուններով, որոնք վարձու պիտի տրուին։

ՄԱՐԱՇԻ նորընտիր կառավարիչ Ապտիւլվէհապ փաշա իր նախորդ պաշտօնատեղիէն ճամբայ ելած է մայրաքաղաքս գալու համար, և ասկից Մարաշ պիտի ուղեւորի։

ԿՃԻՌԻ ՏՈՒՐՔ. — Քաղաքապետութիւնն որոշած է երեք տարուան համար վարձակալութեան տալ կճիռի տուրքը։ Եէնիխիւնեա Տիմիթրաքի էֆէնտի տասը տարի պայմանաժամ ուզած է։ Այս վերջնոյն կողմէ մատուցուած ծրագիրը նկատողութեան առնուած է ձեռնհաս իշխանութեան կողմէ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Երկաթուղեաց ընկերութեան 1894ի առաջին վեցամսեայ ընդհանուր հասոյթը եղած է 5,225,563 ֆրանք։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանի քննիչ մասնախումբին նախագահ կարգուած է կայս. պալատան թարգմանիչներէն և Առողջապահական ժողովոյ անդամներէն Հագգը պէյ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ. — Մուսուլի Հուրսապատ քաղաքին մօտերը գտնուած է սպաձեւ արձանագրութիւններով մարմարիոն մը, որ երկու մետր երկայնութիւն և 1.30 մետր լայնութիւն ունի։ Այդ քար գրուած է Քրիստոսէ 700 տարի առաջ Նինուէի մէկ վեհապետին կողմէ և կը վերաբերի Հուրսապատ քաղաքի հաստատմանը։ Այդ հնութիւն կայս. Թանգարանը պիտի փոխադրուի։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ. — Ֆրանսական դեսպանն ու դեսպանուհին կիրակի իրիկուն հացկերոյթ մը տուին ի Թարապիա և գիշերը՝ երեկոյթ մը, ի պատիւ դեսպանական մարմնոյն։

—Գերմանական դեսպանն ու դեսպանուհին կիրակի օրը Լօյըտ պահականաւով Մօտա գնացին և միջօրէի ճաշն ըրին զօրավար Հօպէ փաշայի հետ։ Յետոյ, իրենց ծովային պտոյտը շարունակելով Մեծ-կղզի գացին ու իրիկունը Թարապիա դարձան։

—Ռուսական դեսպանատան նորընտիր նաւային կցորդ Պ. Անտրէ տ'Էպէքհարդ մայրաքաղաքս հասնելով, իր պաշտօնի գլուխն անցած է։

ԻԳՏԱՄ լրագիրն, որ անպայման կերպով դադարման դատապարտուած էր, վաղուընէ վերստին պիտի հրատարակուի։

ԽԱՂՈՂ. — Այտընէն Իզմիրի հրապարակը տարուած է առանց կուտի խաղողի առաջին բերքէն վեց պարկ, որուն օխան 3 ղրշ. 25 փարայի ծախուած է Եւրոպա ղրկուելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Լայբցիկ քաղաքէն երկու հարիւր յիսունի չափ գիտուններ և արհեստաւորներ ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի գան աւստրիական շոգենաւով մը, զոր մասնաւորապէս վարձած են։ Ասոնք Արշիպեղագոսի կղզիներն, Իզմիր եւ ասիական ծովեզերեայ ուրիշ քաղաքներ հանդիպելէ յետոյ աստ պիտի գան։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Յուլիս 16էն 23, մէկ շաբաթուան միջոցին մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ 176 մահեր պատահած են, որոց 87ն՝ այր և 89ը՝ կին։ Ասոնց 92ն իսլամ են (37 այր, 55 կին), 74ը՝ քրիստոնեայ (43 այր, 31 կին) և 10ը՝ հրեայ (7 այր, 3 կին)։

ՄԻՐՍԻՆ. — 1893ին Մէրսինի նաւահանգիստը ժամանած են 406 շոգենաւեր, որոց 146ն՝ օսմանեան, 66ը՝ ֆրանսական, 90ն՝ անգլիական, 52ն՝ աւստրիական, 40ը՝ հելլենական, 7ը՝ շուէտական և 5ն՝ իտալական, ընդ ամենը 373,440 տակառաչափ տարողութեամբ։ Նոյնպէս 785 առագաստանաւեր, որոց 729ն՝ օսմանեան, 38ը՝ հելլենական և 18ն՝ իտալական, 20,841 տակառաչափ տարողութեամբ։

ՀՐԴԵՀ. — Երէկ առաւօտ Էյիւպէօյի Քօզ Եաթաղը անուն տեղը հրդեհ ծագեցաւ՝ Վեհ. Սուլթանի հրացանակիր Ահմէտ փաշայի բնակած քէօշկէն և կանանոցն այրեցաւ։ Ահմէտ փաշա վարձով կը բնակէր այդ քէօշկին մէջ։

ԳՈՒՇ ԱՏԱՅԻ մէջ (Իզմիր) մէկ քանի մարդեր միեւնոյն խանութէն կաթ առնելով խմեր եւ յետոյ սաստիկ խթթերով հիւանդացեր են։ Բժիշկներ կոչուելով հիւանդները դարմաներ ու առողջացուցեր են։ Յետ քննութեան հաստատուեր է թէ այդ ծերուն կերած վնասակար մէկ խոտէն առաջ եկած է։

ՀԱՐՍ ՈՒ ԿԵՍՈՒՐ. — Այտընի Ագհիսար գաւառակին մէջ հարս մը ու կեսուրը կռուի բռնուեր են։ Կեսուրը բռունցքի մէկ քանի հարուածներ իջուցեր է հարսին գլխուն։ Խեղճ հարսը մէկ քանի օր յետոյ մեռեր է։ Կեսուրը ձերբակալուած է։

ԽԵՂԴՈՒՄԱՀ. — Պէյլէրպէյի Րաշիթ էֆէնտիի տասնըեօթը տարեկան եղբօրորդին՝ Ֆուատ պէյ, շաբաթ օրը Պէյլէրպէյի առջեւ ծովը մտած պահուն խեղդուեցաւ։ Դժբաղդ երիտասարդը, որ լողալ չէր գիտեր, ծովափէն հեռանալու անխոհեմութիւնն ունեցած էր։ Երբ տեսան որ կ'ընկղմէր, ուժ դնելով անմիջապէս օգնութեան փութացին և յաջողեցան ազատելով ցամաք բերել, բայց ուշ էր. խեղճը ա՛լ չէր ապրեր։ Նոյն օրը մարմինը թաղեցին Պէյլէրպէյի գերեզմանատունը։

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց ձկնորս Լեւոնն որ ի Գումգաբու իր արհեստակիցներէն ձկնորս Տաճատն սպաննած էր։ Ձկնորս Արթին ալ վեց ամսուան բանտարկութեան, որովհետեւ Տաճատն սպաննուելէն առաջ ծեծած էր զայն։

—Վեց ամսուան բանտարկութեան Թաքէ Նիքօլի անուն հելլենացին որ ի Բերա ոստիկան Թահսին էֆէնտիի և Եօրկի անուն մարդու մը դէմ զէնք քաշած էր։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Ոստիկան-զինուորք աւէր օրը Քեազըմ Խանէի գիւղին շրջակայքը Ճէնտէրէի մօտ սպաննուած մարդ մը գտան և իմաց տուին ոստիկանութեան, որուն կողմէ բժիշկներ ղրկուելով հաստատեցին թէ այդ մարդ ձախ ոտքէն զարնուած էր գնդակով, որ մէկ կողմէն մտած ու միւսէն դուրս ելած էր և այդպէս երակները կտրուելով շատ մը արիւն վազած էր, ուրկից առաջ եկած էր մահը։ Հաստատուեցաւ նաեւ թէ սպանեալը Լազարի անուն երեսուն-երեսունը հինգ տարեկան մարդ մ'է, Այասաղարի մանարաէն։

—Աւէր օրն ի Ղալաթիա Միչօ անուն սափրիչի աշակերտ մը կռուի բռնուեցաւ Նիքօլա անուն նաւաստի մը հետ և դաշոյնով վիրաւորեց զայն։ Միչօ ձերբակալուեցաւ։

—Կիրակի օրը տասնըութ տարեկան խըրվաթ մը Պէօյիւքտէրէի առջեւ ծովուն մէջ լողանալու պահուն հօսանքէն քշուեցաւ և խեղդուելու վրայ էր, երբ անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցաւ։

—Նախընթաց օր ի Պէյլէրպէյ մէկուկէս տարեկան Մէրզուֆէ անուն աղջիկ մը տանը բակին մէջ խաղացած պահուն եռացած կաթով լեցուն սան մը մէջ ինկաւ և մարմնոյն կէսը՝ մէջքէն վար՝ այրեցաւ։ Անմիջապէս բժիշկ մը բերուելով հարկ եղած դարմաններն եղան։

—Մէհմէտ անուն մավունաճի մը երեկ ի Կէօքսու իր մավունաին մէջ սալով աղիւս փոխադրած պահուն, սալերը շրջեցան և ծովուն մէջ գլորեցան։ Մէհմէտ տակը մնաց և ձախ սրունքը կոտրեցաւ։

ԱԶԳ.

ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԵԺԻՆ

Օսմանեան Պետութեան ծխախոտի շահագործման Ռէժիի ընկերութեան բաժնետէրերը կը հրաւիրուին սովորական ընդհ. ժողովին որ պիտի գումարուի վարչութեան կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, յառաջիկայ 17/29 օգոստոս, չորեքշաբթի օր, միջօրէէն յետոյ, ժամը մէկուկէսին։

Օրակարգ

1. Ընթերցում վարչական ժողովոյ տեղեկագրի։
2. Վաւերացում 1893-94 տարւոյ հաշուեկշռի և հաշուոց։
3. Որոշում շահաբաժնի։
4. Անուանում վարչական ժողովոյ անդամոց։

Ժողովին մասնակցելու համար, առնուազն երեսուն բաժին ունեցող բաժնետերք կը պարտին իրենց թուղթերը յանձնել մինչեւ 6/18 օգոստոս շաբաթ օր։

Ի Կ. Պոլիս, վարչութեան կեդրոնատեղին։

Ի Պէրլին, առ Պն. Ս. Պլայխրոտեր, սեղանաւոր (Պէհրէնշթրաս)։

Ի Լոնտոն, Օսմանեան կայսերական Պանքային մասնաճիւղը, 26 Թրոկմորթըն փողոց։

Ի Փարիզ, Օսմ. կայս. Պանքային մասնաճիւղը, 7 Մէյէրպէր փողոց։

Ի Վիէննա, Քռէտիթ Անշթալտ (Կ. և Թ. առանձնաշնորհեալ—Աւստրիական վարկի ընկերութիւն վաճառականութեան և ճարտարարուեստութեան համար)։

Իւրաքանչիւր յանձնողի պիտի տրուի ընկալագիր մը, որ իրեն պիտի ծառայէ իբր տոմսակ ընդհ. ժողովը մտնելու։

Որոշումները պիտի տրուին ներկայ անդամոց ձայներուն մեծամասնութեամբը։

Իւրաքանչիւր անդամ ունի այնքան ձայն, որքան անգամ որ երեսուն բաժնի տէր է. սակայն ոչ ոք իւր անձնական անունին համար պիտի կրնայ ունենալ տասը ձայնէ աւելի, և ոչ ոք քսան ձայնէ աւելի՛ թէ՛ իւր անձնական անունին համար և թէ՛ իբր փոխանորդ։ 1—3

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ, Ի Պէշիկթաշ (Եէնի-Մահալլէ, Օխլամուր ճամբէսի, Բարմաքըլըք փողոց թիւ 1 և 14) ԵՐԿՈՒ ՏՈՒՆԵՐ, փայտաշէն և երկյարկ, իրարու կից, որոնք ի հարկին կրնան մէկ շէնք կազմել ամեն յարկերը գտնուող հաղորդակցութեան դռներով։ Այս տուներէն իւրաքանչիւրը, շատ լաւ բաժնուած, կը պարունակէ 10 սենեակ, խոհանոց, ջրհոր, պարտէզ և դաստիառ, հորի առատ ջուր։ Երկու տուներուն գետնին ամբողջ տարածութիւնն է 1140 քառակուսի կանգուն։ Դիմել Բարմաքըլըք փողոց, թիւ 1։ Թիւ 52 1—3

ԱԺԱՆ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Խանութպաններու, արհեստաւորներու և այլոց համար դիւրութիւն մը ընծայելու փափաքաւ, պատրաստ ենք այս սիւնակին մէջ դիւրամատչելի բացառիկ պայմաններով ծանուցումներ հրատարակել, հինգ տողը չանցնելու պայմանաւ։

ՏԻԳՐԱՆ Քէչեան, Սըրմագէշ, որ կը զբաղէր ի Մեծ-Շուկայ, Պէտէսթէնի դրան դէմ, փոխադրուած է ի Պէշ[illegible], Քէթէնճիլէր բաղնիքին դէմ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ

Սոյն վարժարան պիտի վերաբացուի սեպտ. 18ին 'Ը Լ.' առաւօտեան ժամը 9ին [Ը. Ե.]։ Գիշերօթիկներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ սեպտ. 17ին Բշ. օր։ Նորեկ աշակերտուհիներու ընդունելութեան պայմաններն են հետեւեալք.

Գիշերօթիկները պիտի վճարեն տարին 35 Օ.Ո.
Ցերեկօթիկները » » » 5 » »
Կէս օրին վարժարանին մէջ ճաշող ցերեկօթիկները պիտի վճարեն տարին 10 » »
Երաժշտութեան եւ նկարչութեան համար մասնաւոր վճարում։
Անցեալ տարւոյ աշակերտուհիք պիտի ընդունուին նախկին պայմաններով։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել Տիկին Միս Փէթրիի հետ, նամակն ուղղելով Ամերիկան Խան, Կ. Պոլիս, կամ դիմել ուղղակի վարժարանը Սեպտ. 2էն սկսելով։

50 1—18

Աղիւսի գործարանատէր Եղիա Էֆ. Շահպազեան, ի դիւրութիւն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց, գրասենեակ հաստատած է Ղալաթիա, Գարաքէօյ, Եէնի-Խան թիւ 11, 12 ուր կը գտնուին շինութեանց վերաբերեալ մեքենայի եւ ամէն տեսակ աղիւսներու օրինակներ։ Գիներն յոյժ գոհացուցիչ, հանդերձ վճարմանց դիւրութեամբ։ 37 4—30

THERAPIA SUMMER PALACE
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ. ՄԵԾ ՊԱՆԴՈԿՆԵՐՈՒ
ԹԱՐԱՊԻՈՅ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՆՈՐ ՊԱՆԴՈԿՆ
ԱՄՐԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՎՈՍՓՈՐԻ ՎՐԱՅ
Բացուեցաւ 15էն յունիս (Ն. Տ.)
ՃԱՇԱՐԱՆ.—ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ.—ԶՐԱԶԱՑՈՒԹԻՒՆՔ.—ԶԱՆԱԶԱՆ ԽԱՂԵՐ.—ԲԱՂՆԻՔ

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Վարչական խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. հանրային պարտուց բաժնետէրերուն թէ 1881 դեկտեմբեր 8/20ի կայս. հրովարտակին Է. յօդուածին, 5րդ հատուածին համաձայն, վեց տարուան մէջ չվաճառուած կտրոնները՝ պայմանաժամը լմնալուն պէս պիտի ջնջուին։

Հետեւապէս, 1888 սեպտեմբեր 1/13ի կտրոնները որք գանձուած չըլլան մինչեւ 1894 սեպտեմբեր 12, վար պիտի դրուին Օսմ. հանրային պարտուց վարչութեան կողմէ։

Կ. Պոլիս 4 յունիս 94 14—16

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէճէ այլնաճագ արփա, պուղտայ, մըսըր, տարը է եուլաֆըն գարարը գաթիսի իչուն թէմմուզըն 30ընճը ճումա իրթեսի կիւնիւ վիրիլէճէկլէրինտէն իթպու թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 8է գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

25 թէմմուզ 310 1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի Խասսայի շահանէճէ ալընաճագ ինկիլիզ վէ մախսուսիէ Մըսըր բիլինճէր իլէ գանվէնին գարարը գաթիսի իչուն թէմմուզըն բուճիւնքիւ 28ինճի բէնճշէնպէհ կիւնի վիրիլէճէկլինտէն իթպու թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 8է գատար Խազինէյի ճէլիլէյի միւշարիլէյհաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

22 թէմմուզ 310 3—3

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Մինտէրլիք եարտապէկի եարտա 40 000 իլա 60,000 պէհէր եարտասը 2 ղրշ. 8 փարա, չամաշըրլըք ամէրիքան պէզի եարտա 150.000 իլա 200,000 պէհէր եարտասը 1 ղրշ. 29 փարա, չարշըֆլըք բէյազ պէզի եարտա 20,000 իլա 25,000 պէհէր եարտասը 2 ղրշ. 35 փարա։

5ինճի Օրտուի հիւմայունի կումպաթխանէսի իչուն լիւզումը օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլմուշ օլան պալատ մօրպաղամ 3 գալէմ պէզ ֆիյաթը միւրագգամլարը իլէ թալիպի եօգտէսինտէ օլուպ թալիպ իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն իթմամինա գատար միւնագասալարընա տէվամ օլունաճաղընտան ֆիյաթը մէզքիւրէնին թէնզիլի իլէ իթպու թալիպ օլանլարըն մագամ Սէրասքերի լէվազիմաթը [illegible] տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 24 1—3

2ինճի Օրտուի հիւմայունի մէրքէզ [illegible] մէվգիի միւնագասայա գօնուլմուշ [illegible] գալէմ իլան գըլընան էրզագը միւթէնէվվիէ ֆիյաթը մահալլիէ իլէ թալիպլէրի եօգտէսինտէ օլմասը իլէ իթպու թալիպ օլանլարըն մագամ Սէրասքերի լէվազիմաթը [illegible] տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 25 1—3

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Յուլիս 26/7 Օգոստ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գինը (վճարուած)	(մնացած)	Տոկոս	Անուանք Արժէթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	[illegible] Միացեալ A	1331	64 —	64 —
» 10,241,048	100		1	» B	1331	39 1/2	39 20
» 30,332,811	100		1	» C	1331	— —	28 30
» 43,963,396	100		1	» D	1331	27 15	27 17
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումելիի Երկաթուղի	1870	130 —	129 25
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	96 —	96 20
Ֆր. 185,681,180	500		5	Բրիորիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթք	1886	— —	— —
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	8 25	8 20
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1872	3 18	3 17
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	4 30	4 30
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւըրիումի Հանքին	1878	36 —	36 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	300 —	300 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.	1889	470 —	470 —
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	6 —	5 95
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ	1882	520 —	523 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	18 32	19 03
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	1 87 1/2	1 70
Օ. Ո. 440,000	11	5 1/2		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	6 40	6 37 1/2
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1882	355 —	350 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՏԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	1	85
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	80
Ոքքըր	—	—
Կանտիլի (Հէվալէսիզ)	—	25
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	109	7/8
Փարիզ » Ֆր.	22	95
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	35
Պերլին չէք Մարք.	18	50

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	10
20 Ֆրանքնոց	87	18
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քըլիմց	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	48
Մէճիտիյէ	108	—
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 6 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B հինգ. Ֆր.	39	70
» » C » »	27	62
D (Բացուած »	25	05
D (Գոցուած »	25	07
Ռումելիի Երկաթուղի »	129	25
Բրիորիթէ »	485	—
Մաքսային Պարտաթուղթ »	500	—
Օսմանիէ »	445	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	435	93
Պանք Օթոման (անուանին.) »	623	43
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	42
» » 3 1/2% »	108	30
» Իտալական »	79	60
Քրէտի Լիոնէ »	713	75
Քրէտի Ֆոնսիէ »	885	—
Քոնդուաւ տ'էսքոնդ Գ. Կ. »	503	75
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2851	—
Եգիպտական Միացեալ »	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	180
ՎԻԷՆՆԱ 6 Օգոստ.		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	68	80
Օսմ. Ռէժի »	211	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	95
» Փարիզի » »	49	47

ԼՈՆՏՈՆ 6 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	Փօստան գոց է տօնի պատճառաւ։	
» » B »		
» » C »		
D (Բացուած »		
D (Գոցուած »		
Օսմ. Փոխառ. 1871ի (Փոփոխեալ)		
Փոխառ. 1877 (Տիֆէնս Լօն)		
Պանք Օթոման (վճարեալ) »		
Այտընի Երկաթուղի »		
Գասապայի » »		
Միացեալ Եգիպտական »		
Առանձնաշնորհեալ » »		
Անգլ. Քոնսոլիտէ »		
Ռանթ Հելլենական 5% »		
» » 4% »		
Պուլկար. Փոխառ. 6% »		
» » Նոր 6% »		
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		
ՊԷՐԼԻՆ 6 Օգոստ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	97	90
Ռումելիի Երկաթուղի »	113	—
Անատոլուի Երկթղ. 1/4 Պրթղթ. »	92	80
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	350
» Փարիզի » 2 ամիս	80	80

ԽՆԴԻՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Ստորեւ կը հրատարակենք բնալուծական վկայագիր մը զոր խմբագրած են կառավարական նշանաւոր քիմիագէտ Պ. Փէթրօ Ափէրի և Ցուրիխի համալսարանին արհեստական քիմիագէտ և բնական գիտութեանց վարդապետ Պ. Կ. Սինկրօս՝ մայրաքաղաքիս մէջ սպառուող տեղական կամ օտար երկիրներէն եկող գինեքներուն անխարդախ բաղադրութեան, ընտիր տեսակին և հանրային առողջութեան օգտակարութեան մասին։ Այս երկու նշանաւոր քիմիագիտաց կողմէ խմբագրեալ պաշտօնական տեղեկագրէն ամեն ոք կրնայ լիապէս համոզուիլ թէ մայրաքաղաքիս մէջ սպառեալ գինեքներուն մէջէն ո՛րը նախապատուելի և առողջապահութեան տեսակէտով օգտակար համարուելու արժանի է։

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Թիւ 3146 Կ. ՊՈԼԻՍ. 4 Օգոստ. 1893

Մեզ յանձնուած ըլլալով քննել Ս. Ի. և Ե. Մէթաքսասի ի Պիրէոն պատրաստեալ գինեաց բաղադրութիւնն և եթէ Ցունաստանէն եկող միւս գինեքներէն առաւելութիւն մը ունենալով նախապատիւ համարուելու արժանի է, նոյնպէս եթէ պատրաստեալ է զուտ գինիէ և նման սյն օրինակին զոր երկու տարի յառաջ քննած էին, ձեռնարկեցինք անոր քննութեան որոյ արդիւնքն ստորեւ պիտի տեղեկագրենք։ Ըստ որում խնդիրն հանրային առողջութեան տեսակէտով բարձր նշանակութեան արժանի է, պարտ էր մեզ այլ և այլ խանութներէն մէկ մէկ օրինակ առնուլ որպէս զի լիովին ապահով ըլլանք սպառեալ գինեքին որակին վրայ, և ըստ որում խնդիրն իւր մէջ կը պարունակէ բազում դժուարութիւններ, այս մասին արհեստական քիմիագէտ Պ. Կ. Սինկրոսի աջակցութիւնն եւս խնդրեցին։

Այսու պատճառաւ տասն և չորս (14) կեդրոնական վաճառատուններու դիմեցինք որոց իւրաքանչիւրին մէկ մէկ շիշ օրինակներ ստացանք թէ՛ անօթոններու մէջէ և թէ՛ իբր նմուշ գրուած շիշերէ։

Մեր դիմած տասն և վեց վաճառատուններն են.

Ի Բէյօղ. Պ. Լօպայի «Հէլվէտական» վաճառանոցը, Պ. Գաքայափուլօսի «Վիէննական» վաճառ. Նպարավաճառ Պ. Ցիօնիային, Փափա Եօրկիին «կեդրոնական նպարավաճառանոց, և Տրամանտօբուլօ եղբարց նպարավաճառանոցը։

Ի Ղալաթիա. Պ. Տ. Դրիստայիի նպարավաճառանոցը, Պ. Սաքելլարիօսի «Օրէ՛ա Էլլա՛ս» նպարավաճ. Պ. Տ. Նօմիքօսի շաքարավաճառանոցը և Պ. Տէսիլայի նպարավաճառանոցը։

Ի Պոլիս. Քէլէնճի օղլուի վաճառատունը, Պ. Անաղնօստօփուլօսի վաճառանոցը և Փանթազօփուլօսի վաճառանոցը։

Մեր հետազօտութիւնքն առաւել գործնական ընելու բաղձանօք, բաղդատելու համար այլ և այլ ուրիշ գինեքներ եւս ստացանք թէ՛ Յունաստանէ և թէ Գաղղիոյ Պորտոյի երեւելի գործարաններէն։ Յետ երկար, բազմավաստակ, ինչպէս նաեւ քիմիական նուրբ վերլուծութիւններէ, հետեւեալ արդեանց յանգեցանք։

Պ. Մէթաքսասի տասն և չորս օրինակներուն բնական և արուեստական յատկութիւնքը քննելէ յետոյ, որոշեցինք գինւոյ, գլիի, ջուրի և այլոց քանակութիւնը, եւ բաղդատեցինք մեր արտադրած արդիւնքը դարձեալ մեր կողմէ քննուած այլ գործարաններու գինեքներուն հետ։ Յետոյ լուծեալ գլիին բնական յատկութեան և օտար տարերքներ պարունակելուն կամ չպարունակելու մասին ճշգրիտ քննութեան զբաղեցանք։ Առ այս հետեւեցանք այն միջոցներուն և եղանակներուն զորս կը ցուցնեն մեզ E. Adam, Jorissen, Cazeneuve, Coton et Barbet, Portes et Ruyssen, Cabasse, Chateau, Charles, Hébert, Viederholt եւայլն եղանակներ զորս քաղեցինք հետեւեալ հեղինակութիւններէ Baudrimont (Dictionnaire des alterations et falsifications 1882), G. Salet (Agenda du chimiste 1887), Barillot (Manuel de l'analyse des vins 1889), Ch. Steiner (Traité des eaux de vie 1890), Magnier de la Source (Analyse des vins 1893), Hépert (Examen des boissons falsifiées Juin 1893), Van Hamel Roos (Revue internationale des falsifications 1889-1893).

Մենք ի կիր առեալ ամեն փորձերն և մանրամասն ու ճշգրիտ քննութիւններէ կը հետեւի որ մեր մայրաքաղաքին մէջ վաճառեալ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ գինեքը զուտ և անապակ գինիէն պատրաստեալ լինելով՝ ամենայն օտար և արհեստական նիւթերէ ազատ ու զերծ է (այսինքն եգիպտացորենէ, գետնախնձորներէ, բանջարներէ և այլոցմէ), նաեւ հաստատելով մեր հաւատորեն թէ իւր տեսակին մէջ գերազանց յատկութիւններ ունենալով կարող է բաղդատուիլ գաղղիական գինեքներուն ամենէն երեւելիներուն հետ, հետեւաբար պարտ անձին կը համարինք մասնաւոր եղանակաւ յանձնարարել յիշեալ գինեքը մեր հասարակութեան երբ ուզէ գործածել այսօրինակ ըմպելի մը։

Կ. ՍԻՆԿՐՕՍ.
Վարդապետ բնական գիտութեանց եւ արհեստական քիմիագէտ՝ վկայեալ Ցուրիխի համալսարանէն։

ՓԷԹՐՕՍ ԱՓԷՐԻՍ
Քաղաքապետական քիմիագէտ, գերմանական, Աւստրիական, Հելլենական եւ այլ հիւպատոսարաններու։

769

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290

ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418

ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև քիչ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւաց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կը. սենեակնիրն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու.

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայսերական հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մօրքաիա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55,000,000 Ֆրք.
1893ի հասոյթք 20,500,000 „
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 70,000,000 „

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ԱՒԳՆԸ
Պոլիս Չէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Քննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չեօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻԲԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԱՄԻՆ 1880

Կ. ՆԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԽԱՉԳՈՒԼԵԱՆ

THE ECONOMICON — ΤΕΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ — MARQUE DEPOSEE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն քաղաքներու մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն ալ նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և նոր փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբը, այս տարի ալ իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կրնեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց յաւ ևս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ' սնտուկներու և թէ' այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ' Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել ևս յարել մեր սկզբունքին, որ է [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] և [illegible].

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ալ, անոնց քաղում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ՆԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱՉԳՈՒԼԵԱՆ Չէլէլ պէյ խան թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

ԿԱՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

ՍԻՆԿԸՐ

Լաւագոյններն աշխարհի մէջ։ Ամէն ցուցահանդէսներու մէջ ամենէն բարձր վարձքերն առացած է։ Սինկըրի գործարանը միայնակ աւելի մեքենայ կը ծախէ քան բոլոր միւս գործարանները միամամբ։ Սինկըրի ճշմարիտ մեքենաները կը կատարեն ամէն տեսակ գործեր։ Իր մեծ համբաւին շնորհիւ, բազմաթիւ կեղծեր շինուած են։ Ուրեմն միայն չի բաւեր Սինկըր անունը մեքենային վրայ. ճշմարիտ Սինկըրները միայն կը ծախուին Կ. Կ. Նալըճեան- կէրի մթերանոցներուն մէջ, Պոլիս, Սուլթան Համամ Թիւ 2. Տիրէկլէր Ապասը Շէհզատէ Պաշի, Թիւ 72. Ղալաթիա, Թիւնէլին քովը, դատարանին դիմացը. Բարթքէօյ, Շիշլիի Տրամուէյին կայարանը. Բերա, Կալաթա-Սէրայի վարժարանին դէմը։ Սինկըր ընկերութիւնը մասնաճիւղեր ունի Թուրքիոյ ամէն գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ Սինկըրի ճշմարիտ մեքենան կը կրէ գործարանին այս մարքան։
Թիւ 1058 32—78

ՏԵՐ Թ. Ս. ԽՈՃԱՍՏՈՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
1 ՊԱՀՃԷ-ԳԱՓՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք ատամնաց փափկութ լինելու արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենապատուիկ ցաւած ակռաներու, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամէն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։
(Բացի կիրակէ) ամէն օր առաւօտէն մինչև կէս օր. 114

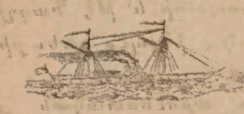

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆԱԿԱՆ Ի ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Պաքում միջև կանոնաւոր ուղևորութիւն

Մինկըէին շոգենաւը Պաթում պիտի տեղեկութ հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն օգոստ. 7ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ն.)։

Սէ-[illegible] շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղևորի օգոստ. 14ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղևորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. „ 175 „

Ուղղակի և առաջ ուղևորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
1054 Մոմհանէ փողոց Թ. 108

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

Ուղղակի երթ. Պոլսէն Լիվերպուլ և Մարսիլիա

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գագալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոմէնիա	4581
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Աղյաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալկէրօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորօջջօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Քիւնարտ շոգենաւը նաւապետ Ուար, Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի դէպի օգոստոս 10 (Ն. Տ.)

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Այվազօղլու խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

KONIAK
ΜΗΧΙΩΤΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΙΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
N. MICHIOTI — MARQUE — PRIVILÉGIÉE
قونياق ميخيوتى
فوق العاده شامپانيا
رقابتدن خارج
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով խը 18 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մասնիկացեալ տեղ օղիշիշը 12 ղրուշ։

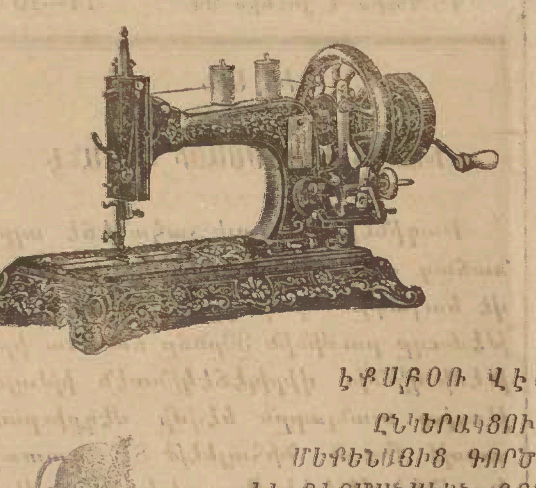

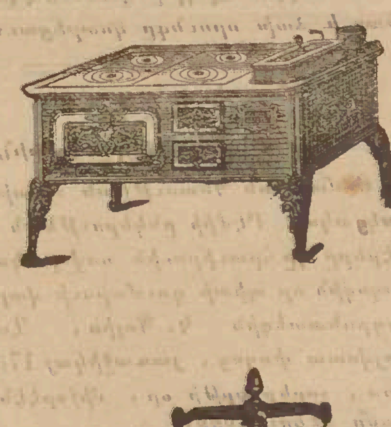

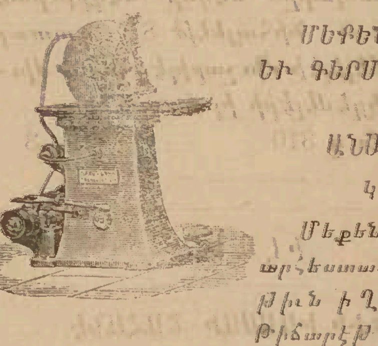

ԽՔԱՅՈՐ ՎԷՌՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱՅՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Մեքենաներու և գերմանական այլ արհեստական նիւթերու ցուցադրութիւն ի Ղալաթիա, Բերչէմպէ Բազար, Թիճարէթ խան (նախկին կեդրոնատեղի Բ խանութ Բէժին)

Արհեստական, երկրագործական, հարտարագործական, նաւային և այլն, և այլ ՆԻՒԹԵՐՈՒ և ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ։

Ընկերութիւնը կը տրուին մեքենաներու ամբողջ գործարաններու զետեղման վրայ։

Ցուցադրութեան մէջ կը գտնուի միշտ գեղեցիկ մթերք մը զանազան մեքենաներու, ջրհաններու, խոհանոցի նիւթերու, գերմանական լինոլէօմի և ուրիշ վաճառքներու։ 798

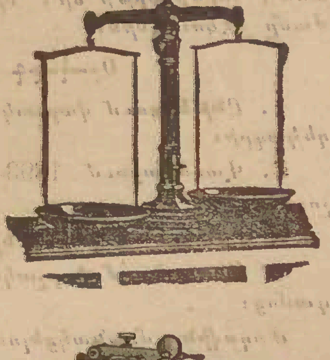

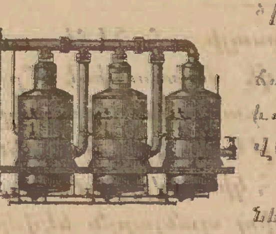

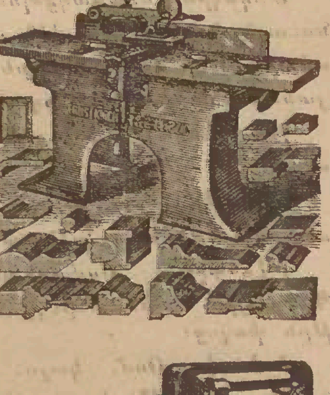

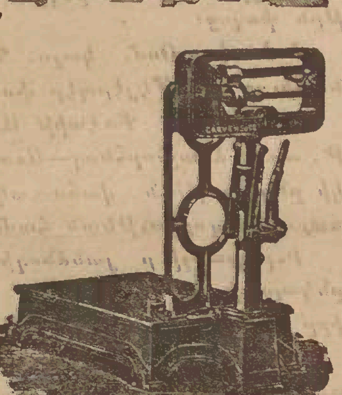

ՑԵՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Քառն առաւել յաջողութիւն յետոյ, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԱնգլիա—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մի քանի ցուցահանդէսներուն մէջ։

ՑԵՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ ըմպելին է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զդալական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՑԵՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ ըմպելիներէն և ամէններէն գերազանց, կ'առնուի ամէն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր։ Ճաշէն յետոյ, աղաւ մարսողական է։ Կարելի է խառնել զայն վերմութ, գինիի, սէլձի ջրոյ և խաշուէի հետ.

ՑԵՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր սնունդարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԷՖՖԻՕ 2218

ՇԻՐՔԷԹԻ - ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Մայիս 17էն սկսեալ մինչև 1894 Օգոստ. 31

(Բացի կիրակի օրերէն) Ծովուղեան եզերէն Կամուրջէն մեկնող շոգենաւուց երթեւեկութիւն

ժ. Վ.		Թ.
11 15	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդ.]	39
12 —	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. (Ենիք.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի)։	38
12 30	Ենք. ՍՊՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշկ.	28
12 40	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ. Բշպ. Չպր.Գնյճ.Ա. Հս. Գնտ. Պշր. (Գնտ.ի շոգենաւուն հետ կը հաղորդակցի) Ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ.Պշր.	18
12 45	Ենմ.Մզպ. Պէօր. Թրպ. Ենք.Պշր. (Ենք.ի շոգենաւուն կը հաղորդակցի) Ուրբ.Ները բացի Պշր.է ՍՊԼՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հս. Պպր. Պպր.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։	40
1 15	Ենք. ՍՊՆ. Միրկ.Պօյ.Ր.Հս Պպր. Պպր.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղրդկցի. բացի ուր.է	42
1 45	Ենմ.Մզպ.Պէօյր.Թր. Ենք Ենք.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղրդկցի. ուր. օրերը Պշր.	43
2 15	Ենք.ՍՊԷՆ.Միրկ. Պօյ. Ր.Հիս. Պպր, Արն, Գուրչ. Օրթ. Պէշր։	20
2 35	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ. անոր Ասիական եզերը անցնելով մինչև Գնտ. եղածներ ու մնացածներն ալ Պշր.պիտի հանդիպի։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիր։	34
3 —	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍՊՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր. Հս. (Ր. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ.Ները Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	38
4 15	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍՊՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Պէշր. Պպր.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն.Գրչ.Օրթ.	40
5 15	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէզ.Ենք.ՍՊԷՆ.Միրք. Պօյ.Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշ. [ուր. օրերը բաղարդ մը հոր ելլելով Պէյզզ. չպիտի հանդիպի։	22
6 45	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թպ.Պէզ.Բշպ.Են.Մկ.Գնլ. Ր.Ա.Ձս.Գնտ.Ար.Զնկ.Պէյլ.Օր.Գզ.Պշ.Իս.	42
8 —	Ա.Ր.Գվ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ. Ր.Հս. Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշր. [ուր. օրերը ՍՊՆ.	18
9 40	Ենք,ՍՊԷՆ,Պօյ,Պպր,Օրթ. բացի ուր,է։	32
10 10	Ր. Հիս. Արն.	43
10 15	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հս.Արն. Օրթ. Պշր.	33

Ներքին Եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւ

11 5	Ենք.ՍՊՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.	42

Պէշիքթէն կամուրջ եկող շոգենաւ

11	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	22
11 30	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	42
12 —	Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է	34
12 —	Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գր.Օրթ.Պշր.	32
12 30	Պէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Պշր.	22
1 —	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	28
1 45	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	33
2 35	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	20
3 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	25
4 —	Ր.Հս.Պպ.Արն.Գչ.Օր.Պշր.Գպ.բացիՈւր.է	33
5 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր. բացի Ուր.է	32

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւ

11 —	Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.	20
11 15	Պէյզ.Բշպ.Չպզ.Գնյլ.Ա.Հիս.Գնտ.Օրթ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.	34
11 45	Պէպ.Գն Վնք.Զնկ.Պէյլ. Գզ.Պշր.բցի.Ուր.է	33
1 —	Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր.	39
12 05	Պէյզ.Բշպ.Ենք.Գնլ.Պօյճ. Ր.Ա.Հ.Գտ.Պէպ. Արն.Զնկ.Պէյլ.Օր.Գզկ.Իսկ. Պշ.Գապ.	25
1 15	Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնյճ.Ա.Հիս.Գնտ. Օրթ. Գնտ. կը հաղորդակցի ուր.ները Վնք. Զնկ.Պէյլ.Գզ.Պշր.	18
1 50	Պէյք, Ենք, ՍՊԷՆ. Միրկ, Պօյ, Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշ.	20
2 —	Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Պշր. բացի Ուր.	32
3 —	Գնտ, Վան, Զնկ. Պէյլ, Գուզ, Պշր.	28
3 15	Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա.Հս. Գնտ. Պշր. Գնտ.ի շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ.ները Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր.	34
4 —	Քանտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Իսկ.բացի Ուր.է	43
4 20	Պէյզ.Բշպ.Չպզ.Գնյճ.Ա.Հս.Գնտ. (Գնտ.ի շոգ.ին կը հաղրդկ.) Ուր.ները 4 45ին Մէզպար. Պէօյր, Թր, Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ.Պշր. պիտի հանդիպի	39
5 —	Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր. Ուր. օրերը 5 15ին պիտի մեկնի։	25
6 45	Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Արնվ.Զէնկ.Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Իսկ.Պշր. Հոգշ. օրերը Օզ.Պշ. չկայ	20
9 —	Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Չպզ.Գնլ Ա.Հս.Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ.	28
9 25	Գնտ, Զէնկ, Իսկ. [բացի Ուր.է	25
10 10	Ենք,Պէյզ.Գնլ.Ա.Հս.Զնկ.Պյլ.Պշ.բցի Ուր.է	22
10 20	Ա.Հս.էն ուղղակի կամուրջ	34

10 45	Գուզկ, Պշ. բացի Ուր.է	11
11 5	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	42
11 15	Վնք.էն „ „ „	20
11 55	Գզկ. Իսկ. „ „	11

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Ծովուղեան եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 25	կամուրջէն ուղղակի Ենիք. բացի ուր.է	42
12 30	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հիսար.Միրկ. ՍՊԷՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Ր.Ա.Գվ.	34
1 15	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Պօյճ.Ենք. Թրպ.Պէօյ.Մէզր.Ենմ. ուր.ները Պէյզ. պիտի հանդիպի	38
2 30	Պշր.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ.Ենք.Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ.	40
2 —	Գապ.Պշր.Իսկ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Միրկ.Ենք.Բշպ.Պէյզզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	22
3 15	Պշկ. Օրթ. Արնվ. Գնտլ. բացի ուր.է	43
4 —	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՊՆ. Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	42
4 15	Պէշ. Օրթ. Արնվ. Գնտ. բացի Ուրբ.է	23
5 —	Իսկ.Պշր.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արնվ.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Չպզ.Մրկ.	20
6 —	Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.Ենք	18
7 —	Պշր.Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենք.Թրպ.Պէօյ։	28
8 30	Պշր.Օրթ.Արնվ.Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենկք. Ենք.էն Ենիմ. զատող շոգ.ին հետ հղրդկց. ուր.ները Թրպ.Պէօյ.Մզպ. Ենմ.	32
9 —	Միր,Ենէ,Թր,Պէօյ,Մէզ,Ենմ, (բցի. ուր.է	33
9 25	Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հիս.	43
10 —	Ենք.Թրպ. Պէօյ. Մէզր. Ենմ. ուր.ները 9 40ին պիտի մեկնի։	40
10 5	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. Մրկ. ՍՊՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. Ուրբ.ները 10 վայրկեան ետքը։	38
10 15	Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍՊԷՆ.Ենիք.Թրպ.Պէօյթ. Մէզ.Ենիմ. Ուրբաթները չկայ	18
11 20	Ենք.Թրպ.Պէօյ. Մէզ.Ենիմ.	43
11 40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ.ՍՊՆ.Ենք. (*) (*, Օրը զէշ եղած ատեն ՍՊԷՆ. չկայ։	42

Կամուրջէն Պէշիքթաշ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 50	Կամրջ.էն ուղղ. Պէպէք	22
2 35	Ուղղ. Պէպէք	25
10 35	Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ. Մրկ.Ենք.Բշպ.Պէյզ. բացի Ուրբաթէ	25
11 15	Գապ.Պշր.Օր.Գչ.Արն.Պպ.Ր.Հ. Պօյճ.Ենք.	28
11 45	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ.	22
12 15	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք	33

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15	Իսկ,Գուզ. Պէյլ,Զնկ, Ա.Հիս.Գանլ, Չպզ, Բշպ, Պէյք, Ենիք։	20
12 30	Ուղղակի Գանտիլլի	39
1 —	Պշր, Զէնկ, Գապ։	33
1 20	Ուղղ. Գնտլ։ [Բացի ուրբաթէ	32
2 10	Պէյլ, Զէնկ, Գանտլ։	28
2 45	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հս. Գնլ. Չպզ.Բշպ.Պէյլ Ուր.ները Թր,Պէօյ,Մէզ	39
3 —	Իսկ Պէյլ. Զէնկ.Ր. Հիսար (բացի ուր.է)	33
4 10	Իսկ.Պէյլ.Զնկ.Պպր ուր.ները Պշր, Գ.տլ	32
8 40	Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Գնտ. Պէյզզ.ի շոգ.ին հետ պիտի հղրդկցի. Ուր.ները Ա.Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ. Պէօյթ. Մէզ։	25
9 5	Գանտ.Ա.Հս.Գանլ. Չպզ.Բշպ.Պէյ բցի ուր.	22
9 30	Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հիս	34
10 15	Իսկ, Գուզ.կ. բացի ուր.է	11
10 20	Պշր.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Չպզ.Բշպ. Պէյզ. Թր. Մէզ, Ր.Ա. Գավազներ	39
10 30	Պէշր.Պէյլ.Զէնկ.Վանք. Ուրբ.ները Իսկ. Գզկ.Արնվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Մրկ. Ենք.Պէօյթ.	20
10 40	Իսկ.Գզկ. բացի ուրբաթէ)	42
11 —	Գպա.Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնք. Գնտլ. Պէպ.	32
11 18	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Չպզ.Բշպ.Պէյ. Ուրբ. Գզկ.	34
11 30	Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ	11
12 —	Պէշր.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վանք.	20

Ամէն ուրբաթ ժամ 3 45ին կամուրջէն շոգենաւ մը մեկնելով Իսս, Գուզգ, Պէյլ. Զէնկ. Վան, Գանտ. Ա.Հս, Գանլճ, Չպզ,Բշպ, Պէյք, Թր, Պէօյ, Մէզ, պիտի հանդիպի։

Ամէն ուրբաթ ժամ 5 45ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ. Թր, Պէյք, Բշպ, Չպզ, Գանլ, ԱՀս, Գնտլ, Վան, Զէնկ, Պէյլ, Գուզ, Իսկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 10 40ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, Պէյք, Ենիք, Չպզ, Գանլ, ԱՀս, Գանտ, Զէն, Պէյլ, Գզկ, Իսկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11ին Մէզ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, Ենիք, Միրկ, Ր. Հիսար Պպր, Արն, Օրթ. Պէշկ, հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։